

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 255. szám.
1937 november 11. csütörtök.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Csupán egy percre

Áll meg a munka minden esztendő november tizenegyedikén a nyugati országok városaiban a béke gondolatának tiszteletére. Csupán egyetlen percre zökken ki az események gomolygó forgataga a szokott kerékvágásból, — szemben az esztendők többi perc-százezzeivel és millióival, melyeken át a köznapi élet ritmusa hullámzik. De ennél a békének szentelt percnél meg kell állnia egy pillanatra a világ minden egyes kulturnemzetének, hiszen annyit, de annyit olvasunk és hallunk a békéről, de valahogy úgy áll ma is a dolog, hogy ilyen egyöntetűen, ilyen egyformán ennél az egyetlenegy percnél sohasem cselekszünk többet a globuszon.

Azok, akik szeretik ismerni az eszmék és intézmények kialakulásának történeti hátterét, talán emlékeznek még arra a mozgalomra is, amelynek semmi egyéb célja nem volt a háborút követő első esztendőkből, minthogy világünnepé avassa minden esztendő november hónapjának ezt a tizenegyedik napját: sőt ennél jóval kevesebbjét: ennek a napnak egyetlen percét. Hatvan másodpercet veszít évente a világgazdaság ezzel az önkéntes munka-leállással és akadhatnak statisztikusok, akik ki is számíthatnák, hogy ez a hatvan másodperc, mely alatt világszerte szünetelne a munka, értékben kifejezve, munkaóra-egységben karakterizálva, hány millió aranydolláros, vagy svájcifranks kárt jelent. Mi, akik annyira alaposan megtanultuk, hogy a béke milyen kifejezhetetlenül nagy értéket képvisel, csak mosolyoghatnánk az ilyen statisztikai csodabogaron, ha egyáltalán akadna. Ám ki lehetne ugyan akkor számítani, hogy ha egy perc munkavesztése ilyen hatalmas értékpocséklást jelent, milyen természeti pusztulás kártevésével lehetne kifejezni egy-egy olyan háborus évnek konkrét kárát, amit a földalatti fedezékekben töltött, ugyancsak produktív munka nélküli hónapok és évek jelentenek...? Mit veszített eddig az emberiség például azoknak a millióknak munkaóráival, akik a legutóbbi világháboruban vettek aktív részt, — hogy a világgazdaságnak arról a károsodásáról ezuttal ne is beszéljünk, amit a háborút követő válságos évek jelentettek? Hogyan arányulhat ehhez a csillagászati összeghez az egész világ hadiiparának termelési értéke például és mindez a nyereség amelyet évről-évre előteremt? Egy pillantással átláthatnánk a rettenetes aránytalanságot még a számgoliátok között is és beláthatnánk ez üzletág irremotabilitását is a történelmi fejlődés és a kulturális evolúció jövőtépítő erőinek szempontjából.

Sajnos még nem tartunk ennél a stációnál és az egykor hadban állott népek ifju nemzedékeinek becsületes kezdeményezése sem nyerhetett legalább is ugyanakkora népszerűséget, mint a szélsőjobboldali, vagy parancsuralmi eszmék, vagy akár a nemzeti öncélúság célkitűzéseinek jelszavai. A népek ma is háboruskodnak egymással, a konfliktusok megteremtésére heteket és hónapokat áldozunk, hogy ugyanannyit elkonferenciázzathassanak rajtuk a nagypolitikai diplomatai is, különböző kiesfékvésű hirdőhelyeken, vagy mondén világvárosok szívében, hol gáztámadás elleni főpróbákat tartanak egy-egy dzsesz-szám között. Csupán egy percet döbbenünk meg, hogy mennyire

Ellentétek merültek fel az USA. és a szovjet között a kilenchatalmi értekezleten

— Ennek tudható ba Litvinov váratlan elutazása. — Japán felfogás szerint Hitler lenne a legalkalmasabb, hogy közvetítsen a japán-kinai konfliktus ügyében —

London, november 10. A Times jelenti Tokióból: Japán felfogás szerint Németország lenne a leghivatottabb arra, hogy közvetítsen, mert a kínai vezetőket is meg lehetne győzni arról, hogy Hitler nem volna elfogadhatatlan közös barátjának.

Japán álláspontja szerint nem annyira közvetítőre, mint inkább közbenjáróra és közös barátokra van szükség, aki közelebb hozza egymáshoz az ellenfeleket. A japán külügyminisztériumban kijelentik, hogy a kormány felfogása szerint nem merült fel az a kérdés, hogy Japán megtagadja a kilenchatalmi szerződést. Hozzáteszik ehhez, hogy a berlini japán nagykövet nem kapott utasítást arra, hogy kö-

zölje a német kormánnyal azokat a békefeltételeket, amelyeket a japán-kinai ellenségeskedések megszüntetése céljából elfogadhatnának. Lehetséges azonban, hogy Berlinben félhivatalos jellegű eszmecserét folytatnak.

Páris, november 10. Az Information berlini jelentése szerint Hitler elnöklete alatt a berlini kancellári palotában ma katonai tanácskozás volt, amelyen Göring, Blomberg és Neurath minisztereken kívül Beck tábornok, a vezérkar főnöke és husz más tábornok vett részt. A tanácskozáson, hír szerint, Németországnak a kínai-japán konfliktusban való békeközvetítéséről volt szó.

Eden és Dalbos Brüsszelbe érkezett

Litvinov szovjet külügyi népbiztos kedd este váratlanul visszautazott Moszkvába. Amikor elutazásának okát tőle tudakolták, a következőket mondotta:

— Elutazom már előzőleg tervbe volt véve. Akkor térek csak vissza, ha az értekezlet tárgyalásai tevékenyebb mederbe terelődnek.

Párisi lapok szerint Litvinov váratlan elutazását a külügyi népbiztos és Norman Dawis amerikai kiküldött közötti beható tanácskozás előzte meg. Ezen a tanácskozáson megállapították, hogy Norman Dawis és Litvinov nézetei merőben ellentétesek.

A Petit Parisien szerint Litvinov elutazásával nagyfokú elégedetlenségét akarta kifejezésre juttatni.

Ma egyébként Brüsszelbe érkezik Dalbos francia külügyminiszter és Eden angol külügyminiszter már kedden megérkezett. A Daily Herald úgy tudja, hogy Eden azért utazott vissz Brüsszelbe, hogy Norman Dawissal az Egyesült Államok és Anglia együttműködéséről tárgyaljon. Az angol kormány nem egyezményeket, vagy szerződéseket kíván, hanem a londoni és a washingtoni külügyi hivatalok közötti tanácskozásokat a két országot érintő valamennyi kérdésről.

MUSSOLINI NEM HAGYJA HOGY SÉRTEGESSÉK.

Prága, november 10. Az olasz követ szerdán megjelent a külügyminisztériumba és tiltakozását fejezte ki a fascizmus és Mussolini ellen a cseh törvényhozásban elhangzott támadások miatt. A képviselőházban ugyanis Sverma kommunista képviselő az olasz-cseh kereskedelmi szerződés pót-egyezményének tárgyalása alkalmával heves támadást intézett Mussolini és a fascista rendszer ellen. Krofta külügyminiszter elítélte a támadást és élénk sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt.

Az angol alsóházban az interpellációk során Gratta Doyle képviselő felvilágosítást kért a kormánytól Olaszországnak a német-japán kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozásról.

Cramborne külügyi államtitkár. Az egyezmény hiteles szövegét hivatalos hirdetményként közzétetem.

ismétlődik minden körülöttünk a háboru és béke Scyllája és Charibdise között, mert minden további perc újra messzibb viszi az em-

Shinwell képviselő: Mi a kormány nézete a történetekről?

Cramborne: Nem hiszem, hogy hivatott lennék a kormány álláspontjának ismertetésére oly egyezményrel kapcsolatban, amely három ország között jött létre.

Kirkwood munkáspárti képviselő tiltakozott az ellen, hogy miután egy kérdésére adott válasszal nincs megelégedve, a speaker nem adott módot pótkérdések feltételére. A speaker erre a házból való kirekesztéssel fenyegette meg a képviselőt, aki magából kikelve kiáltotta:

— Bánja a fene!

A speaker erre felszólította a képviselőt, hogy hagyja el az üléstérmet és felkérte a kormányt, intézkedjék Kirkwood kizárásáról. Amikor a képviselő hallotta, hogy nevét emlegetik, visszaroht a terembe és ráordított a speakerre:

— Ne emlegessen itt tisztelt képviselő urat!

A ház végül 178 szavazattal 104 ellenében elhatározta, hogy a mai ülésről kirekeszti a képviselőt. Kirkwood barátai azzal mentegetik a képviselőt, hogy jóbarátjának MacDonald halála annyira megrendítette, hogy lelki egyensúlya felborult.

Bécsbe és Budapestre utazik Dalbos

Páris, november 10. A déli lapok tudósítói a külügyminisztérium legilletékesebb helyein érdeklődtek Dalbos francia külügyminiszter küszöbön álló utazásáról. A külügyminisztériumban se nem erősítették, de viszont nem is cáfolták Dalbos külügyminiszter bécsi és budapesti utazásának hírét. Az újságírók beszélgetést folytattak ezután a francia diplomáciai élet egyik vezető egyéniségével, aki a következőket mondta:

— A középeurópai ut egyik legfontosabb eseménye Dalbos és Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök találkozása lesz.

bertömegek millióit a glóbuszon a világbéke hitének felcsillanó szikrájától és újra áldástalanul maradt életünknek hatvan másodperce.

Nemzetgyalázás címén vád alá helyezték Málnási Odönt, „A magyar nemzet őszinte története” című könyv szerzőjét

Budapest, november 10. A budapesti törvényszék egyik tanácstermében ma tárgyalták vitéz dr. Málnássy Odönt egri érseki tanítóképezdei tanár bűnügyét. Az ügyészség Málnássyt nemzetgyalázással vádolja, mert „A magyar nemzet őszinte története” című könyvében olyan valótlan tényeket állított, amelyek alkalmasak a magyar nemzet és a magyar állam megbecsülésének és hitelének csorbítására.

Málnássy kijelentette, hogy a könyvet azért írta, hogy a jubileumi Szent István évre zárzá-

madást csináljon a magyar történelemről. A magyar történelem emelkedését és süllyedését tárgyalta párhuzamosan. Nem érzi magát bűnösnek. Az elnök kijelentette, hogy a könyv nemzeti szocialista propagandát szolgál. A tárgyalás során egy fiatalember a hallgatóság padsoraiból felemelkedve kiáltott Málnássy felé:

— Kitartás Mlnássy!

Málnássy üdvözléskép magasra emelte karját, amiért az elnök rendreutasította, a fiatalembert pedig eltávolították a teremből.

Esküdtszék előtt a szülőgyilkos diák

Bucuresti, november 10. Sile Constantinescu, a szülőgyilkos diák bűnperének tárgyalása során ma folytatták a két mellékvádolt kihallgatását. Cosa Balanescu, a gyilkos barátja fenntartotta előző vallomását, hogy nem tudott Constantinescu tettéről.

— Az arany eladásával csak segíteni akartam rajta, — mondotta a tanu, — majd kijelentette, hogy pénzt kölcsönzött Constantinescunak, aki azt mondotta neki, hogy szülei öngyilkosságot követtek el.

Ada Solomont, a gyilkos barátnőjét hallgatták ki ezután, aki sirva mondotta, hogy nem volt tudomása Constantinescu büntetéről, mert ha tudta volna, megborzadt volna olyan embertől, aki szüleit megölte. Ada Solomon vallomása spontán és őszinte volt. Kijelentette, hogy megélhetése biztosítva volt, mert egy másik barátjától pénzt kapott. Több más tanu is kihallgat-

Interpelláció a magyar képviselőházban az idegenellenőrző razzia miatt

Budapest, november 10. Ruppert Rezső, a képviselőház mai ülésén interpellációt terjesztett elő a vasárnapi budapesti idegenellenőrző razzia ügyében, míg Festetics Sándor gróf arról interpellált, hogy a magyar kormány ismerje el a Franco tábornok kormányát. Ez utóbbi interpellációra nem válaszoltak, míg az előzőre Széll magyar belügyminiszter azzal válaszolt, hogy a razziát ő rendelte el, az törvényes volt és vállalja érte a felelősséget.

A magyar belügyminiszter különben a lapok tudósítói előtt hosszabban nyilatkozott a

vasárnapi razziáról és a következőket mondotta:

— Nem szabad és nem lehet felekezeti kérdést belevinni az idegenek ellenőrzésébe. Sem

Üzletünk végérvényesen dec. 31-én megszűnik

Raktáron levő téli kötött áruk, harisnyák, Illencz és Friedrich

stb. hihetelen olcsó árban lesznek árusítva

Arad, P. Avram Iancu 21.

A szerelem csodája

Irta: J. Joseph-Renaud

— Viszontlátásra, Jean — mondta a leány, mikor kiszállt az autóból.

— Louise, akar a feleségem lenni? — kérdezte a férfi és nem eresztette el a lány kezét.

A lány elsápadt. Számított erre a kérdésre. A kirándulás egész ideje alatt félt tőle. Gyorsan felelt:

— Lehetetlen, Jean, hiszen csak nyolc hónappal ezelőtt történt az a rettenetes szerencsétlenség, ami felesége életébe került. Hiszen még maga se szedte magát össze egészen...

— Szeretem magát, Louise. Ha maga nem ápol engem Gabrielle halála után, sohse gyógyulok fel. Ha maga nem árulja el nekem azt a szörnyű titkot, sose tudtam volna talpra állni. Örökké kintott volna a lelkifurdalás, hogy az én könnyelműségem miatt történt minden. Hiszen én vezettem a kocsit... magának köszönhetem, hogy újra ember vagyok. Szeretem magát.

— Holnap reggel Párisba utazom, — felelt Louise — holnaputánra visszajövök és akkor válasz adok. Addig legyen türelemmel...

Deville professzor figyelmesen nézett Louiserre:

— Azt hiszem, már láttam önt, kisasszony.

Igen, Touraineben, unokanővérem, Gabrielle halálós ágya mellett. Önt hívtuk Párisból akkor. Autószerencsétlenség történt...

— Igen emlékszem, szegény asszony. Kétös csigolyatorzás. Férje már jól van?

— Éppen róla akarok beszélni. Hallgasson meg, könyörgöm, Jean unokafivérem. Együtt nevelkedtünk. Már mint kis gyerekek elválaszthatatlanok voltunk. Iskolában segitettem neki megcsinálni a feladatokat s bár három évvel idősebb nálam, mindig anyáskodtam vele és ő boldogan tűrte. Egymás mellett laktunk két

kastélyban és gyermekkorunk, később ifjúságunk ott telt el. Szüleink jegyeseknek tekintettek bennünket. Amióta eszemet tudom, szeretem Jeant. És mégis egy nyáron, mikor szüleimmel külön utaztam el, hallottam, hogy Jean eljegyezte Gabrielle-t.

— Gabrielle nagyon csinos volt — jegyezte meg a professzor.

— Ragyogó volt, sóhajtott Louise — sokkal szebb, mint én. És hát Gabrielle hatása Jeanra nem volt éppen a legjobb. Mintha csak érezte volna, hogy fiatalon fog meghalni, mindenáron Párisban akart lakni. Minden este vendéglőben vacsora, utána mulató, utazások, autóturák... és egy este, mikor hazatértek a kastélyba, Meung-sur-Loire-nál Jean a kocsit nekivezette egy falnak. Gabrielle temetése után Jean rettenetes állapotban volt. Egyre azt hajtogatta, hogy ő gyilkolta meg a feleségét. Be volt csipve, amikor a volán mellé ült. Tulságosan gyorsan hajtott. Olyan állapotban volt, hogy mindnyájan aggódtunk: mindenki látta, hogy a lelkifurdalás öngyilkosságba kergeti. Akkor kértek meg szülei, hogy ápoljam én, talán jó hatással lesz rá.

— Nos és egy reggel, — folytatta Louise megtörve a fáradtságtól, egy álmatlan éjszaka után láttam, hogy tehetetlen vagyok. És akkor Jeannak, aki maga elé meredve, sápadtan tépelődött, azt mondtam, hogy Gabrielle néhány héttel halála előtt önnél járt. Ön megvizsgálta és megállapította, hogy Gabriellenek rákja van és napjai meg vannak számlálva. Ezt hazudtam Jeannak. Azt mondtam neki, hogy Gabrielle amugy is halálra volt ítélve, úgyhogy az autószerencsétlenség valóságos megváltás volt számára. Ennek az elszánt hazugságnak csodálatos hatása volt Jean napok alatt talpra állt, egyre kevesebbet gondolt a katasztrófára és látszott, hogy teljesen meggyógyul. Ekkor történt, hogy észrevettem: közeledik hozzám. És tegnap megkérte a kezem. Professzor ur: én imádom Jeant.

engem, sem pedig a kormányt nem felekezeti szempontok, hanem a rend és a közbiztonság védelme vezetett a razzia elrendelésénél. Politikai szempontokat se akarjon senki belevinni az elrendelt intézkedésekbe. Sem felekezeti, sem pedig politikai kérdésről nincs itt szó. A magyar állampolgárok érdekeinek hathatós megvédéséről, nem pedig felekezeti vagy politikai kérdésről van szó. Váratlan, de tapintatos razziák a jövőben is lesznek.

Ujabb gazolás történt az aradi uccán

Szerdán délelőtt 10 óra tájban súlyos kimenetelű közlekedési baleset történt ismét Aradon. Gied Márton 58 éves ucca árust, amikor a Gieceanu és Marasesti uccák sarkán át akart haladni az uttesten, egy kétlovas homokot szállító kocsit elgázolta. A kerekek áthajtottak a szerencsétlen emberen, ennek ellenére a gázoló kocsit vezetője nem állt meg, hanem lovai közé csapott és elvágtatott. A közelben tartózkodó Ghina detektív üldözöbe vette a fuvarost, de azt nem tudta beérni és mindössze a kocsit közlekedési rendszámát sikerült feljegyeznie. A kocsit száma 1318-as és a rendőrségi nyilvántartóban megállapították, hogy annak tulajdonosa Martincsek Árpád aradi fuvaros. Az elgázolt árust a kórházba szállították, míg a gázoló fuvaros ellen eljárást indított a rendőrség.

II. Carol király látogatása 61 ir az angol sajtó

London, november 10. A Daily Express hosszú cikkben foglalkozik Öfelsége II. Carol király közeli angliai utjával. A cikk utal az uralkodó kitűnő diplomáciai képességeire, majd pedig azt a fontos szerepet hangsúlyozza, amelyet az ország a nemzetközi politikában betölt.

Ha egy nap eszébe jutna és kérdést intézne önhöz, igaz-e, hogy Gabrielle beteg volt és ön megmondaná az igazságot, két ember életét tenné tönkre.

— Én nem hazudhatok — mondta a professzor.

— Könyörgöm, — kiáltott Louise és térdre esett előtte — könyörgöm?

— Ha kérdést intéz hozzám, igaz-e, hogy Gabrielle halála volt itélve, megmondom neki az igazságot: Gabriellenek mellékvese rákja volt és halálra volt itélve.

— Ó, tudtam, hogy az ön jósaága határtalan — zokoga Louise.

— Jóság?... — a professzor furcsán mosolygott — álljon fel. Huzza ki annak a szekrénynek B-vel jelzett fiókját. Keresse meg az 1253. számú dossziét. Az Gabrielle körképe és olvassa el...

Louise dermedten engedelmeskedett, azután sápadtan nézett fel:

— Lehetséges ez? Hogy igazat hazudtam? Gabrielle beteg volt?

— Gyermekeim — felelt a professzor — egy szerelmes lány csodákat is tud művelni. Az ilyen csodák gyakoribbak, mint hiszik és a tudomány ma már egyáltalában nem is találja természetfölöttinek a ilyen csodát. Mint Hamlet mondja: „Több dolgok vannak a földön és egen, jó Horatióm, semmint bölcselmek fel-fogni képes...”

CORSO 3 mers. néharak
5, 7¼ és 9¼ órákor
Tel.: 2065

VERNE GYULA remeke

Grant kapitány gyermekei

Felnőttek és gyermekek akik láttak elragadtatással nyilatkozni a filmről, az orosz filmgyártás büszkeségéről

Journal és színes pótkép! Deákknak engedélyezve!

Meghalt MacDonald

volt angol miniszterelnök

— Egy tüneményes pályafutás a skót földmives-család házából az angol birodalom miniszterelnöki székéig —

Londoni jelentés számol be arról, hogy James Ramsay MacDonald volt angol miniszterelnök meghalt. MacDonald leányával együtt hétfőn utra kelt Délamerikába és a hajón az elmúlt éjszaka hirtelen rosszul lett. Mielőtt a hajóorvos még megérkezett volna MacDonald meghalt. A volt angol miniszterelnököt szívszélhűdés ölte meg.

Malcolm MacDonald, aki résztvett a brüsszeli kilenchatalmi értekezleten, miután édesapja haláláról értesült, ma repülőgépen visszautazott Londonba.

Ramsay MacDonald holttestét a Reina de Pacifico hajón bebalzsamozzák. A holttestet ezután a Bermuda szigeten szárazföldre helyezik, majd pedig innen Skóciába szállítják.

Uton érte utól a halál. Utja azonban már előbb befejezést nyert, jóval előbb, hogy a politikai élettől visszavonult. Ez az út hosszú és változatos volt. A földmives család otthonából indult el és az angol birodalom miniszterelnöki székéhez vezetett. Az, ami közben történt, az egy nem mindennapi képeségű egyéniség élete, egyben pedig — az idők távlatából nézve — lelki tragédia is, különösen az utóbbi évtizedekben, amikor ez a magasívelésű pályát befutott politikus tanuja volt annak, hogy mily kevés eredményre vezetett a mai Európában az a pacifista politika, amelyet egyik legbensőbb munkatársával, Henderson akkori külügyminiszterrel együtt folytatott.

Uton érte utól a halál. Utja azonban már előbb befejezést nyert, jóval előbb, hogy a politikai élettől visszavonult. Ez az út hosszú és változatos volt. A földmives család otthonából indult el és az angol birodalom miniszterelnöki székéhez vezetett. Az, ami közben történt, az egy nem mindennapi képeségű egyéniség élete, egyben pedig — az idők távlatából nézve — lelki tragédia is, különösen az utóbbi évtizedekben, amikor ez a magasívelésű pályát befutott politikus tanuja volt annak, hogy mily kevés eredményre vezetett a mai Európában az a pacifista politika, amelyet egyik legbensőbb munkatársával, Henderson akkori külügyminiszterrel együtt folytatott.

A földmives család gyermeke

James Ramsay MacDonald 1866-ban született Lossiemouth kis skóciai halászfaluban. Atyja szegény földmives volt és boldogság töltötte el, amikor fia Ramsay az egyik skót halászbárkára elszegődött matrónak. Csak rövid ideig maradt meg ezen a pályán, majd pedig kubikus lett belőle. A falu tanítójának felülmúlt az értelmes fiatalember, magához hívatta, pártfogásába vette és tanította. Husz éves korában került MacDonald először Londonba. Tanulmányai folytatásához természetesen pénzre volt szüksége és ezért a tisztviselői pályára lépett. Tulajdonképpen kémikusnak készült, de tanulmányait abbahagyta és egy liberális politikusi titkára lett.

Később csatlakozott a Fabiánus-társasághoz, amelynek az volt a célja, hogy a szocialista eszmét terjessze. 1893-ban megalakult az angol független munkáspárt és ennek alapítói között szerepelt MacDonald is. Tulajdonképpen politikai pályafutása 1900-ban kezdődik. 1906-ban a leichesteri kerületben fellépett képviselőjelöltként és mint a munkáspárt képviselője bekerült a parlamentbe.

Politikai pályafutásának jelentős eseménye volt 1914-beli szereplése, amikor azt hitték, hogy MacDonald karrierje örökre véget ért. A munkáspárti képviselő ugyanis elment Stockholmba ott beszédet tartott a németek mellett és a lánghaború Európát meg akarta menteni egy hosszadalmas világháború pusztításaitól. Amikor visszatért a stockholmi kongresszusról, az angol matrónok épp előtte felrántották a hajóhidat. A legközelebi angol képviselőválasztásokon megbukott és ellenfele 14 ezer szavazattöbbséggel győzött. Háboruellenes politikája miatt sok üldöztetésben és több ízben letartóztatásban is volt része. A háborús felelősség kérdésében MacDonalddal az volt a véleménye, hogy a háborút Oroszország idézte elő mozgositásával. A háború után állást foglalt a Ruhr-vidék megszállása ellen. A politika porondjára 1922-ben lépett újra és 1923 decemberében vezetése alatt az angol munkáspárt fényes győzelmet aratott. 1924 januárjában V. György király MacDonalddal bízta meg a kormány megalakításával és így Anglia első ízben munkáspárti kormányt kapott. Nagy része volt MacDonalddal a Dawes-terv elfogadtatásában. Kormányát az emlékezetes Zinowjew-levél buktatta meg. Az ellenzék ugyanis külpolitikai kérdésekben támogatásban részesítette MacDonald kormányát, de orosz politikáját nem helyeselte. Elgáncsolása végett nyilvánosságra hozták Zinowjew egy levelét, amely annak idején nagy feltűnést keltett, de amelyről később kiderült, hogy hamisítvány volt. Időközben azonban MacDonalddal leszárváltak, új választásokat irt ki, ezeken azonban csúfos vereséget szenvedett. Bukása után nála öt esztendő telt el a MacDonald-kormány bukása óta az európai politika egyik legválsá-

gosabb időszakában ismét a munkáspárt aratott nagy választási győzelmet 1929-ben. Ennek eredményeképpen megalakult a második munkáspárti kormány, amelynek azonban most sem volt meg az akadálytalan kormányzáshoz szükséges parlamenti többsége. MacDonald külpolitikáját a gyakorlati pacifizmus jellemezte. Az ő irányítása mellett jött létre a strezai front, amelynek tudvalevőleg Olaszország is tagja volt és többször megkísérelte a közeledést Németországhoz. MacDonald miniszterelnöksége alatt szorgalmazta az angol felelős politika a leszerelési konferencia munkájának eredményrevezetését és mivel Anglia

Kövér vagyok és ezért

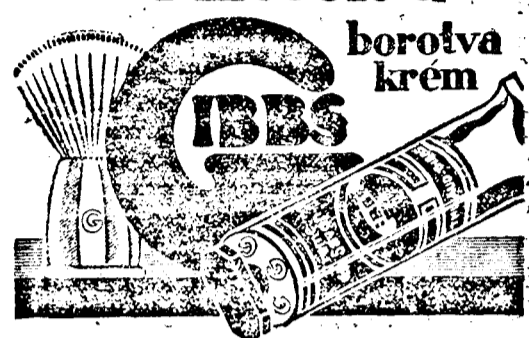
jó példával akart előljárni, az angol felszerelés kérdése, — amely ma annyira foglalkoztatja az angol birodalmat, — akkor háttérbe szorult és kísérletet tettek az Általános Európai leszerelés érdekében.

Belpolitikai téren MacDonalddal sok nehézséggel kellett megküzdeni és a megingott angol font megerősítése érdekében való intézkedések sorába fel vette a szociális kiadások, Ezek között a munkanélküliek segélyének csökkentését, ami ellentétbe hozta pártjának tulajdoni részével.

1931-ben gövetekezett be Macdonald politikai pályafutásának legnehezebb korszaka. MacDonald ugyanis szakított pártjával és új pártot

Kellemes borotválkozást biztosít a

alapított nemzeti munkáspárt néven és egész politikai multját feláldozta annak érdekében, hogy nemzeti koncentrációs kormányt hozzon létre az összes pártok részvételének jegyében. Így alakult meg 1931-ben a harmadik MacDonald-kormány, amelyben számos konzervatív és néhány liberális politikus is részt vett. MacDonalddal vezérszerepe volt az 1932-es évi Ottawa-konferencia rendezésében, amely megteremtette az angol birodalom népeinek gazdasági autarchiaját és vezető szerepe volt az indiai kérdés 1935. évi rendezésében.

Az angol nemzeti kormányban azonban egyre inkább a konzervatív elemek jutottak túlsúlyba és így történt meg, hogy MacDonald lemondott, a kormány élére Baldwin került, míg Macdonald a titkos tanács elnökének tisztségét töltötte be. 1936-ban kerülésében megbukott, ennek ellenére továbbra is tagja maradt a kormánynak. A Chamberlain-kormány megalakulásakor azonban már kimaradt a kabinetből és visszavonult a politikától.

Az utolsó esztendő angol politikája már cáfolata volt mindannak, ami külpolitikai téren MacDonald hitvallása volt. A jelenlegi angol kormány azt igyekszik behozni, amit MacDonald kormányai a fegyverkezés terén elmulasztottak. MacDonald arra a meggyőződésre jutott élete alkonyán, hogy az angol birodalom ereje addig, amíg a világ többi államai fegyverkeznek, — a fegyverekben rejlik. Ezt bizonyította az olasz—abesszin konfliktus is, amikor Angliának azért kellett engedékeny magatartást tanúsítania, mert fegyverkezési programját még nem fejezte be.

MacDonalddal a halál uton érte utól. Ez az út azonban, — mint említettük — már elébb kettétört, mégpedig akkor, amikor MacDonald arról kellett meggyőződnie, hogy az évek át folytatott pacifista politika hiábavaló volt és Európa azokhoz a veszedelmekhez érkezett el újból, amelyek ellen 1914-ben Stockholm-ban minden következményt és veszélyt vállalva ő oly erélyesen küzdött. A 71 esztendő eláradt politikusként azonban már nem volt ereje ahhoz, hogy elveit újból sikra szálljon.

Az aggyastyan most már a maga megbékülését kereste, távol akart lenni mindattól, ami a politika és ezzel állott összefüggésben tervezett délamerikai útja is, amelyről azonban már nem tért vissza élve arra a földre, honnan egyszerű földművesként indult el valamikor, hogy később az angol birodalom miniszterelnöki tisztségének felelősségét vállalja.

MA PREMIER!

Harry Baur

legmaradandóbb művészi alkotása

A nemzetközi kiállításon kitüntetett filmremek

„Páris“

URANIA Premiermozdó

1937

5, 7-15, 9-15 órákor
Telefonelövét: 12-82

Partnertője a legszebb francia színeszínő: Ronéo Saint Cyr

Pergő, lüktető, drámai feszültségű beállítású indulatoknak, vágyaknak és szerelemnek!

Pénztár nyitva d. e. 11—12

Színház - Művészet

Lipinskaja Aradon

Dela Lipinskaja nyilatkozik filmjéről, amerikai utjáról és új műsoráról az Aradi Közlöny munkatársának. — Ma csütörtökön este lép fel a világhírű művész, aki új műsorát legelőször Aradon játssza

Ma csütörtökön este tartja egyetlen előadó-csajt Dela Lipinskaja az aradi színházban. A világhírű művész ez alkalomból már szerdán este a Budapest felől jövő gyorsvonattal Aradra érkezett. Este fél tíz után érkezett meg Dela Lipinskaja a Fehér Kereszt szállodához. A világhírű előadóművészön rozsdavörös kosztum feszült, élénk színes selyemsál volt a nyakában, sima, egyszerű barna kalapot viselt, kezében hatalmas krokodilbőr táskát szorongatott, amikor mosolygó arccal kilépett a bérautóból. A járókelőknek feltűnt az érdekes megjelenésű, harmonikus finomsággal öltözött

ismét zsufolt ház várja csütörtök esti szereplését.

Ez láthatólag jól esik a világhírű művésznőnek, aki erre a következőket mondja:

UJ PROGRAM: AMERIKA

— Őszintén bevallom, hogy ezután hosszú ideig nem térek vissza Romániába. Tavasszal ugyanis Amerikába utazom, mivel a közelmúltban irtam alá az erre vonatkozó hat hónapos szerződésemet. Azt hiszem, hogy félévnel tovább maradok az Újvilágban, mert most már több újabb amerikai ajánlatom van, amelyek

jóval meghosszabbítják ottani szereplésem időpontját. Az Egyesült Államokból való visszatérésem után a nyugati és északi államokban végzem el turnémat.

Közben a szállodai pincér teát szervíroz, majd papírt vesz elő és autogrammot kér a művésznőtől. Dela Lipinskaja készségesen teljesíti a pincér kérését. Teakavarás közben a művész egy furcsa, kedves orosz dalt dudol.

— Uj számom — mondja lelkesedve, — nagyon szeretem. Egyébként teljes műsorom egészen új számokból áll. S ezeket Romániában először Aradon adom elő. Ez saját kérésemre, az aradi közönség iránti elismerésem és szeretetem jeléül rendeztem így, hogy az új műsorból álló románai turnémat Aradon kezdjük el, mert e kedves város műpártoló közönségét akartam megtisztelni azzal, hogy előttük játszom le először új műsoromat.

AZ ELSŐ FILM VARÁZSA

Bucsuzás előtt még visszatérünk Lipinskaja amerikai turnéjára. Erről egyébként is nagyon szívesen beszél a művész.

— El sem képzelek, hogy mennyire szeretek utazni — meséli lelkesedve. Minden ország minden város új látványt, új érdekességet tár fel. Nemcsak mint művésznőt, hanem mint utast is nagyon izgat Amerika.

— Utazásom előtt azonban még itt Európában egy filmszerepet kell eljátszanom és a filmet magammal is viszem az Egyesült Államokba — mondja mosolyogva Lipinskaja. Ez lesz az első filmem. Nagy elfoglaltságot gátozott meg abban, hogy filmszerepet is vállaljak. Turnéim annyira lekötöttek, hogy nem tudtam a filmszereplésre kötelezettséget vállalni.

— A jövőben vállal e újabb filmszerepet — kérdeztük a művésznőtől.

— Azt még nem tudom — felelte nevetve, — előbb készüljön el a film, utána lebonyolítom amerikai körutamat s az Újvilágban sok minden valóra válhat. (—)

Katolikus Bál

hölgy, akinek kilétét nem volt nehéz kitalálni, hiszen ezt a bájos, jellegzetes arcot annyiszor láttuk mosolyogni a külföldi képeslapok oldalairól, és többször láthattuk az aradi színpadon, rivalda és reflektorfényben is, s a kis összevont csoportok összesúgtak: megérkezett Lipinskaja. A világhírű művész szállodai lakosztályában, nyomban megérkezése után fogadta a sajtó munkatársait, akikkel természetesen kedvességgel beszélgetett el.

LIPINSKAJA KICSOMAGOL...

A szobájába szállított bőröndjeinek kicsomagolása közben nyilatkozott a művész, miközben saját maga rendezgette ruháit és színpadi jelmezeit.

— A magyar fővárosból érkeztem, ahol a Zeneakadémián volt tegnap este nagyszerűen sikerült előadásom...

— Erről az előadásról már a budapesti lapok dicsérő kritikáiból értesültünk — vetettük közbe.

— Mint minden színész, így természetesen én is nagyon örülök a jó kritikának és úgy érzem, hogy a budapesti lapok elismerő kritikáira szereplésemmel rá is szolgáltam. Boldog vagyok, ha tudom, hogy értékelik produkcióimat. És éppen ezért jövök bármikor örömmel Aradra, mert tudom, hogy Arad közönsége teljes mértékben megérti, értékeli és élvezni tudja játékomat. A színpadon szereplő művész, legyen az előadó, színész, énekes, vagy hegedűművész ösztönösen megérzi, hogy a nézőtér mennyire becsüli teljesítményét. Szerne utazom a nagyvilágba és mindenhol visszakerülök, de csak oda megyek szívesen vissza, ahol érzem, hogy szeretnek. Az aradi közönség szeretetéről pedig meg is vagyok győződve, éppen ezért boldog vagyok, hogy ide visszatérhettem és újból az aradi közönséget szórakoztathatom.

— Arad közönsége is szeretettel várta a művésznőt — mondtuk Dela Lipinskajának. Ennek legbeszédesebb bizonyítéka, hogy a színház pénztárának jelentése szerint már eddig is csaknem minden jegy elkelt és bizonyos, hogy

Felejthetetlen zenei élmény lesz a Cluj-kolozsvári opera zenekarának hangversenye

Arad zenekedvelő közönsége élénk érdeklődéssel várja a Cluj-kolozsvári román opera zenekarának november 25-iki szimfonikus hangversenyét, amely évek óta az első komoly szimfonikus

November 20

zenekari hangverseny Aradon. Az operazenekar műsorára csak egy szót mondhatunk: remek! Wagner Richard orkesztrális hatásokra felépített, dusszinű Mesterdálnok nyitánya, Beethoven gigantikus erejű, mélységekben gazdag C-

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök: D. u. 5-kor, olcsó mozihelyárral *Magnás Miska*. Este 9-kor: *Lipinskaja* világhírű előadó művész, teljesen új műsorral, emelt helyárral.

Péntek: Este 9 órakor: *Gólyaszanatórium*. Operett, szigorúan csak felnőtteknek. Bemutató előadás.

Szombat: Délután 5 órakor: *Hulló falevél*. Este: 9 órakor: *Művészet és kabaré az Iparos Kulturházban*.

Vasárnap: Délután 3 órakor: *Vadvirág*, operett, 6 órakor: *Delila*, este 9 órakor: *Gólyaszanatórium*.

* **CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN KÖZKIVANATRA** MAGNÁS MISKÁT játssza az operettegyüttes — olcsó helyárral. Az örökbecsű operett kitűnő szereposztásban, kifogástalan rendezésben kerül színre.

* **A „DELILA” PECICA-PECSKAN.** Miután csütörtök este Lipinskaja világhírű előadómű-

művész vendégszerepel a színházban, a társulat prózai együttese kihasználja a szabad estét és Pecica-Pécskára rándul ki, ahol Molnár Ferenc nagysikerű vígjátéka, a *Delila* kerül színre eredeti aradi szereposztásban.

* Szombaton és hétfőn este az Iparos Otthonban játsszik a színtársulat.

* **A színház vasárnap délutáni műsora.** Vasárnap délután 3 órakor a *Vadvirág* operett, délután 6 órakor pedig Molnár Ferenc vígjátéka, a *Delila* van műsoron.

Aradi munkakamara Iparos tagozatának összes termeiben (volt Ipartestület) Bul. Carol 48.

rú vígjátéka, a *Delila* kerül színre eredeti aradi szereposztásban.

* Szombaton és hétfőn este az Iparos Otthonban játsszik a színtársulat.

* **A színház vasárnap délutáni műsora.** Vasárnap délután 3 órakor a *Vadvirág* operett, délután 6 órakor pedig Molnár Ferenc vígjátéka, a *Delila* van műsoron.

GRAETZOR-RADIO

a német világesoda

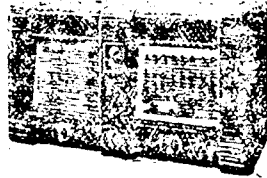
4 + 2 lámpás készülék, A márkás rádiók koronája. Utánohatatlan, tökéletes hang. Oriási üvegskalával legegyszerűbb a kezelése.

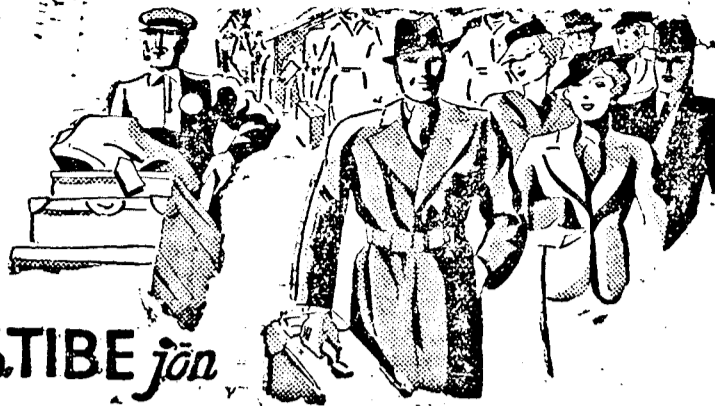
Az öt világrészt tökéletesen hozza

Haligassa meg minden kötelezettség nélkül

HAMMER ZS. és Fia cégé

Blv. Regele Ferdinand 27.

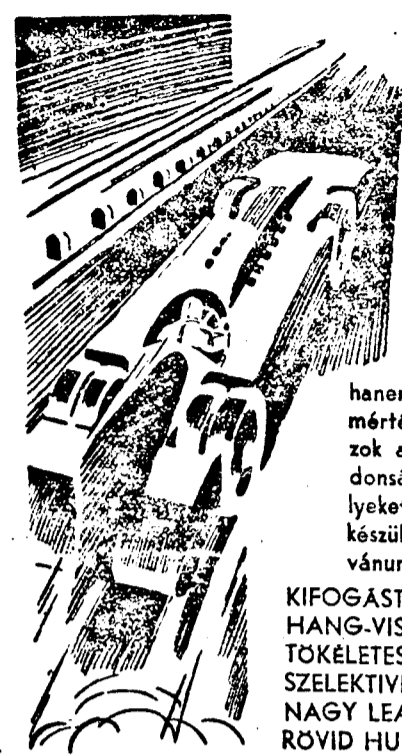
Ha BUCURESTIBE jön

Ne mulassza el az újonnan teljesen renovált „Baia Centrală” megtekintését. Legmodernebb felszerelések; külön kabinok, szeszélyes Sálók. Külön meleg és hideg zuhanytermek, melegvízi uszoda, 30 és 60 fokos száraz légtérmekek, moszástérmekek, gőztérmekek, hideg uszoda, függőleges, kerékforras és vízszintes hártyatorlas zuhanyok.

B A I A CENTRALĂ

BUCUREȘTI, Str. Biserica Eșei 8

nyitva naponta reggel 6 órától este 10 óráig.

NEM CSAK MODERN VONALAK...

hanem ugyanolyan mértékben mindazok a többi tulajdonságok is, amelyeket a jó vevőkészüléktől megkívánunk:

KIFOGASTALAN HANG-VISSZAADÁS TÖKÉLETES SZELEKTIVITÁS NAGY LEADÓ-KERESŐ RÖVID HULLAM-VÉTEL

Kérje szállítójától az új modellek bemutatását

Siera Radio

felszerelve az új piros Philips Miniwatt lámpákkal és állandóan dinamikus RHEO hangszórával

A Református Nőszövetség második kulturdelutánja

A jövő hét csütörtök délutánján, november 18-án délután 6 órai kezdettel rendezi meg az aradi Református Nőszövetség második kulturdelutánját a református Otthon (Calvin u. 3. sz.) helyiségében. Ez alkalommal tudományos ismeretterjesztő előadást dr. J. Kerekes Rózsi orvosnő, a kitűnő belgyógyász-specialista tart „A hormonok harmóniája” címmel, míg irodalmi előadással dr. Kupfer Miksa a „Máglya” és a „Léleklátó” című regények Raffy Ádám néven ismert, hírneves szerzője tart. Itt említjük meg egyébként, hogy a nagyszabású kultúrelőadás-sorozat előadói névsora újabbán dr. Radu Cornel gyermekkorházi igazgató-főorvos és dr. Radó János főorvossal gazdagodott, akinek előadását ugyancsak indokolt várakozás előzi meg.

Kémkedés miatt letartóztatták Lunacsarszky özvegyét, Schmidt sarkkutató professzor menyasszonyát

Varsó. Lengyel lapok moszkvai jelentése szerint a GPU emberei letartóztatták Schmidt professzornak, a világhírű orosz sarkkutatónak a menyasszonyát: Rasenol orosz énekesnőt, aki nem más, mint Lunacsarszkinak, a volt szépművészeti népbiztosnak az özvegye. Az énekesnőt állítólag maga Schmidt jelentette fel.

Schmidt legutóbbi sarki utjáról visszajövet ismerkedett meg Lunacsarszki özvegyével s nyomban beleszeretett. Utóbb azonban rájött, hogy menyasszonya megcsalja, mire figyeltetül kezdte. Kiderült, hogy az énekesnő külföldi kémekkel tart fenn összeköttetést. Rasenol asszony ellen már régebben is a kémkedés vádját emelték s állítólag volt férje, Lunacsarszki is az ő üzelméi miatt lett öngyilkos.

Be kell jelenteni az aradi orvosoknak minden egyes, kábítószerrel-kezelt pacienseiket

Hogyan kívánja megvédeni az egészségügyi minisztérium az orvosok munkáját a kábítószer-kereskedelem visszaéléseivel szemben

A kábítószer használatát az utóbbi időben egyre inkább terjedt az országban és az illetékesek megállapítása szerint Aradvárosában is. A városi főorvosi hivatal erről a jelenségről jelentést tett úgy az egészségügyi minisztériumnak, mint a Timisoara-temesvári egészségügyi vezérfelügyelőségnek is. A minisztériumban a kábítószer használatáról érkezett jelentések aggodalmat keltek és ezért elhatározták, hogy intézkedéseket fogjanak az amelyek lehetővé teszik a kábítószer forgalmához tartozó határozatos ellenőrzését. Erre vonatkozóan 6455-1937 szám alatt rendelkezés érkezett az aradi főorvosi hivatalhoz, amely ezt körlevél formájában az összes aradi orvosokhoz továbbította.

orvos, aki valamely beteget hosszabb időn át kábítószerrel kényszerül kezelni, köteles erről jelentést tenni a városi főorvos hivatalnak,

egyben pedig jelentenie kell a beteg nevét, korát, lakhelyét és betegségét, valamint az előírt kábítószer mennyiségét is. A városi főorvosi hivatal ennek a rendelkezésnek a betartását szigorúan ellenőrzi és az egyes orvosoktól beérkezett jelentések

az egészségügyi minisztériumba lesznek küldve.

A jelentések alapján ellenőrzik majd azt, hogy mennyi kábítószerrel irtak elő az orvosok és mennyi fogy tulajdonképpen.

A főorvosi hivatal reméli, hogy ily módon sikerül a kábítószer fogyasztását csökkenteni.

A rendelet értelmében a jövőben minden

Békebeli pompával fogadják a belga királyt Londonban

London. Lipót belga király küszöbönálló londoni látogatása a régi békebeli királylátogatásokra emlékeztető hagyományos pompával megy végbe. A belga király november 16-án érkezik meg Londonba. Dover kikötőjében a gloucesteri herceg üdvözlö, a londoni Victoria-pályaudvaron pedig fogadására megjelenik György angol király vezetésével az uralkodó család és Neville Chamberlain miniszterelnök vezetésével az angol kormány. Az

angol uralkodópár a Buckingham-palotában még aznap este ebédet ad Lipót király tiszteletére és ennek viszonzásául a belga király másnap, 17-én este, a belga nagykövetségen ad ebédet az angol uralkodópár tiszteletére. November 18-án Lipót király Colchesterbe utazik, ahol csapatszemlén vesz részt, majd ugyanaznap este Eden külügyminiszter a külügyi hivatalban ebédet látja vendégül György angol királyt és Lipót belga királyt.

A közigazgatási tábla döntése szerinti

Vasárnap délelőtt csak kultur-filmeket szabad bemutatni a mozikban

Cluj-Kolozsvár. Az ugynevezett mozitörvény előírja, hogy vasárnap délelőtt az istentiszteletek tartama alatt a mozikban csak kultur-filmeket lehet és szabad előadni. Kulturfilm azonban az országban nagyon kevés van s így nem juthat minden mozira. Így történt aztán, hogy a kényszerítő körülmények hatása alatt egyik Cluj-kolozsvári mozgószínház vasárnap délelőtt nem kifejezetten kultur-filmeket, hanem humoros és egyben ismeretterjesztő darabokat adott elő.

Az eset tudomására jutott a városi tanácsnak — amelyet a belügyminiszter a mozgószínházak felügyeletével bízott meg — s a vasárnap délelőtti előadásokat betiltotta. A mozitulajdonos ezt a határozatot a helyi közigazgatási táblához feleltetve, megkérte, hogy az azzal érvelt, hogy ő az előadást 12

órákor kezdte meg, amikor már az istentiszteletek véget értek. A rendeletnek mondotta, az volt a célja, hogy ne vonja el a híveket a templomlátogatás elől, már pedig 12 órákor az istentiszteletek valamennyi feikezet templomában véget érnek.

A közigazgatási tábla a szokatlan ügyben szombatön hirdetett ítéletet és kimondotta, hogy vasárnap még 12 óra után sem szabad mást, csak kultur-filmeket előadni a mozgószínházakban.

Jöjjön szórakozzon Szóke Szakáll, Otto Wallburg, Balla Lizzi és a kis Mircea és nevéssen velünk!

SELECT 5, 7¹/₂ és 9¹/₂ BUBY (Der kleine Kavalier) Brodszki Miklós zenéje

H I R E K

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség20-14
Kiadóhivatal... ..11-51

Szellemidézők és kísértetek „világszervezete”

A szellemidézések hazája Anglia és Svédország. A spirítisztáknak nemcsak nemzeti szövetségük van, amely világkongresszusát háromévenként tartja (1937-ben Glasgowban), hanem a jövőbelátás eszközeivel is „rendelkeznek”, sőt a szellemek megszámlálásával is kísérleteznek. A svéd „Nya Daglight Allöhand” magában Svédországban 4000 ilyen hazajáró szellemet állapított meg; 2000 ezek közül — Gotha van a kísértetek hazájában is — nemes származású: csakis várakat és palotákat, legfőljebb előkelő parkokat látogatnak. A többi 2000 már csak polgári rangban van: megelégszenek — állapotuknak megfelelőleg — templomokkal és polgári házakkal, esetleg vendéglőkkel.

A kopogó és butorfe forgató szellemek a legalsóbb osztályba tartoznak. Mindez nem elég. Legujabban a hivatásszerű szellemlátók a tulvilági kutyáknak is rekjámot csinálnak. Mrs. Lois Whitaker — a National Union jelentése szerint a macskák és lovak tulvilági életével is foglalkozik. Kimúlt kedves lovának puha orrát érezte valán és Mimi, az elhalt kedves cica, a tulvilágon is megőrizte szokásait, az emberek lábai előtt kotnyeleskedett. Mister Kendal James meséli, hogy egyik szeánsza alkalmával az asztal a felvetett kérdésre a már régen elfeledt pincsikutya jelenlétét mondta be: „Well, talán csak meg nem feledkezettetek Nipről, amely (aki?) a családl fotóalbumban György bácsi térdén ül?” — Meg kell emlékeznünk Eltore Calzone római nagyiparos miliomos özvegyéről, aki — mióta a spirítisztársaságba lépett — öngát Calpuria vesztaszüzének később tibeti lámápnőnek, sőt Krisztina svéd királynőnek képzelte és egy ifju Jmola grófnak keresztelődött Szent Jánosnak új megtestesülését látta. A gróf természetesen széjhámos volt, aki az özvegy leányát millióival együtt megszöktette. A signora csak ekkor ébredt fel vesztaszüzé álmából...

— **Időjárás.** Az Institutul Meteorologic Central București jelentése szerint a következő 24 órára nedves, ködös, de aránylag meleg idő várható változó felhőzettel.

— **ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 14.66 és fél, London 21.57, Newyork 418.62, Brüsszel 22.71 és fél, Amszterdam 239.42 és fél, Berlin 174.20 Prága nincs jegyezve, Varsó 81.75, Belgrád 10.00, București 325.

— **Tüntettek Bécsben a nemzeti szocialisták.** Bécsből jelentik: Kedden este az osztrák fővárosban a fiatal nemzeti szocialisták a müncheni nemzeti szocialista puccs évfordulója alkalmából tüntetést rendeztek. A rendőrség beavatkozott, szétverte a tüntetőket és a letartóztatottak száma harmincre emelkedett.

— **Két nővér a vonat elé vetette magát.** Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő dráma történt az elmúlt éjszaka a bucurestii melletti Grozavești közelében. Két nővér, Popovici Lenuta és Sofia, Popovici Gheorghe rendőrtiszt leányai, a Giurgiuból jövő vonat elé vetették magukat. Mindkettőjüket a vonat halálra gázolta. Popovici Sofia zsebében levelet találtak, amelyben öngyilkosságukat a nyomorral indokolják. Sofia 20, Lenuta 16 éves volt.

Értesitem az igen tisztelt vevőmet, hogy gyümölcsfám eladását megkezdtem. Fát, mivel az őszi ültetés biztosabban fogantzik, lehetőleg ősszel ültessük. Ajánlom saját faiskolámban termelt gyümölcsfakülönlegességemet. A legjobb olasz és francia őszibarack fajok, rózsá ujdonságok, garantált fajtisztán olcsón kaphatók.

PAPP LAJOS műkertész
faiskola és rózsatelepén
Arad, Str. T. Serb 27.

ARJEGYZÉKET KIVÁNTATRA KÜLDÖK

Javulás állott be Maria anyakirályné állapotában

București, november 10. Maria anyakirályné állapotában javulás állott be, de tökéletes nyugalomra van szüksége. Betégyágya mellett állandóan ott tartózkodik Marioara jugoszláv anyakirályné és Elisabeta hercegnő. Ileana főhercegnő érkezését mára várják. Ófelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda tegnap délelőtt látogatást tettek a cotroceni palotában. Tătărescu miniszterelnök is ott volt és érdeklődött az anyakirályné állapota felől.

— **WINDSOR HERCEGI PÁR LENGYELORSZÁGBAN.** Varsóból jelentik: A lapok jelentése szerint Windsor hercege és felesége az elmaradt amerikai út helyett Lengyelországba látogat. A hercegi pár vadászatokon vesz részt és téli sportokat úz majd Lengyelországban.

— **TÜNTETEK A BRÜSSZELI JAPAN KÖVETSÉG ELŐTT.** Brüsszelből jelentik: Egy nagyobb kommunista csoport ma hatalmas tüntetést rendezett a brüsszeli japán követség előtt. A rendőrség szétszórta a tüntetőket és több letartóztatást eszközölt.

Finom fehérneműk

és paplanok kizárólag

Ruttkay & Botye cégnél

Bulevardul Regina Maria 8.

— Minden esztendő november 11-én egy percre megáll a munka a háborút viselt államok mindegyikében, mert ezen a napon ért véget a világháború öt éves infernoja, november 11-én írták alá a fegyverszüneti egyezményt. Ez a nap azóta az emberek lelkében mementóul szolgál: békét akarunk, sohatöbbé háborút!

— **KIUJULT A BELGA KORMÁNYVÁLSÁG.** Brüsszelből jelentik: Spaak designált miniszterelnök a királyi palotából távozva kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a király felmentette a kormány megalakítására adott megbízatása alól.

— **KERPEL KÖNYVTÁR** újjászerveve.

— **Ádott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviznek** már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és higürűst, ugyszintén rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. „Kérdezze meg orvosát”.

— **EZÜSTLAKODALOM.** Bensőséges családi ünnepség keretében ülik meg csütörtökön, e hó 11-én házasságuk huszonötésztendő évfordulóját Szvidrán Mihály nyugalmazott pályafelvigyázó és neje a Sf.-Martin-szentmártoni templomban. Szvidrán Mihályt és nejét ezüstlakodalomuk alkalmával számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

Mióta?

— ... Na és mióta dolgozol ebben az irodában?

— Hm ... Amióta felmondással fenyegettek meg ...

Új csoportot létesít az aradi iparosok temetkezési egylete

— Orvosi vizsgálat nélkül vesznek fel ötvenötéves korig —

Arad, november 10. Köztudomásu, hogy Arad, eőt Transilvania legtekintélyesebb temetkezési segélyt nyújtó intézménye, az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja. Ez a temetkezési intézmény 1924 óta működik, tagjainak száma több, mint ötezer és az elhalálozott tagok után al elmúlt tizenhárom esztendő alatt 23 millió 478 ezer leít fizetett ki temetkezési segély címén. A nemescélú jótékonyági intézmény jelentősége a fenti száraz számadatokból kéllően kihangsúlyozódik és teljes egészében érthetővé teszi, hogy sokak számára okozott kellemetlenséget, hogy a csoport az utóbbi években nem vett fel új tagokat. Természetes is volt, hogy a tőkeerős intézmény megszorította a tagfelvételt, mert mintegy huszmillió leít kitevő vagyonát nem terhelhette meg új tagokkal kötött előnytelen megállapodásokkal. Fokozta ebben a tekintetben a helyzet nehézségét, hogy az intézmény szoros kapcsolatban működik egyik előkelő ardeali-erdélyi biztosító vállalattal, amely a maga többszázmillióra menő hatalmas vagyontömegével teljes garanciát nyújt az iparos temetkezési egylettel szemben annak tagjai számára.

Érthető, hogy a fentiek után általános megnyugvást fog kelteni Aradon az Iparos Temetkezési Egylet igazgatóságának döntése, amely szerint a multban működött két csoporton kívül egy harmadik csoportot is alakít ez az intézmény. A harmadik csoportba orvosi vizsgálat nélkül 50-től 75 éves egyéneket is felvesznek tagokul. A temetkezési egylet most kapta meg Bucurestiből a minisztérium által láttamozott új alapszabályokat, amelyek a fenti harmadik csoport megalakítását lehetővé teszik. Érdekessége a most megalakuló csoportnak, hogy az eddigi rendszerrel szemben, amely szerint a csoport halottai után kellett fizetni az illetékeket, egy más rendszert léptet életbe. Eszerint minden új tag, tekintet nélkül az elhalálozottak számarányára, heti 25 leít tagsági díjat fizet.

Az új csoport megalakulása megszünteti a biztosítási piacnak az ilyen temetkezési biztosításokkal kapcsolatban az utóbbi időben elszaporodott anomáliáit. A helyzet ugyanis az volt, hogy Aradon egész tömege járt más városokbeli temetkezési in-

SZORMET ROSENZWEIG

Szörmemunkát szucs készíti
elegánsat, tartósat olcsón Str. Moise Nicoara 2

tézmények megbízásából az ügynököknek, akik nem ritkán valótlanosságokat hitettek el a beiratkozásra rábeszélő tagokkal és azokat előnytelen megállapodás megkötésére vették rá. Az aradi iparosok temetkezési egylete, amelynek ágiszta alatt ötezer aradi polgár és iparos tag szerepel, a most megalakuló harmadik csoportjával megoldja az eddigi tarthatatlan helyzetet, mert módot nyújt rá, hogy bárki bekapcsolódjék a nagy szociális fontosságú intézmény tagjai közé.

Vivóakadémia. Pellegrini Virgil, a nagy népszerűségnek örvendő, kiváló vivóoktató, vasárnap, november 14-én déli fél 12 órai kezdettel a Gloria kulturpalotai vivótermében nagyszabású vivóakadémiát rendez csaknem valamennyi tanítványa bevonásával. A vivóakadémián a kitünő mesteren és fián, Pellegrini Alberten kívül Fränkel Gyula, Kauten Lajos, Weinberger István, Reich György, Stoinescu Mircea dr., Szalay Tibor, Nagy Pál, Cosma Ioan, Cosma Dumitru, Adám Gábor, valamint a kis 8 éves Pretorian Mircea vesznek részt és az egyes mérkőzések beosztását legközelebb fgjuk közölni. A vivósport népszerűsítését célzó akadémiaára a belépés díjtalan.

Értesitem a Hölgyeket, hogy eredeti, Párisi modellrajzok érkeztek

Trébits Lenke

női divat szalon, Str. Duca 14.

Az első találkozó a Kőlcsey Egyesületben

Vasárnap délután 5 órára hívja a kulturpalotába, az aradi magyar társadalmat a Kőlcsey Egyesület. Ez lesz az új évadot megnyitó irodalmi délután. Az egyesület értékes, érdekes műsorral várja tagjait és mindazokat, akik érzik és értik az idő parancsát, hogy jelen kell lennünk valahányszor valahol az emberi műveltség, a magyar szó kifejező erejével jelentkeznek. A Kőlcsey Egyesület most a kegyelet művészi megnyilatkozásához hívja közönségét a Közművelődési palotába. Volt örökös tiszteletbeli elnökeink, dr. Dálnoki Nagy Lajosnak írásban megmaradt művei közül egy egyfelvonásos verses darabot adtunk elő tehetséges ifjú műkedvelőkkel. „Menuet” a címe a bájos költői ékszernek és négy a tapsos keresztelón már tulesett ifjú műkedvelő fogja bemutatni a Kulturpalota kis színpadán. A két fiatal szép leány Juhász Bözsi és Tarr Juci, a szerelmes fiúk Hoffmann József és Diósi Lajos. A Menuet szavainak ritmikus szépségét Mozart menuetjének bája fogja teljessé tenni. Az Aradi Tornaegyesület szimfonikus zenekara készül esténként Dávidházy Kálmán karmesterrel a zenei

Seniskin és afrikai perzsaláb-bundák olosón

Terschanszky József
SZÜCSMESTERREL, Str. Metianu 16

Román templom épület sarok

szépség teljességére. Aki az első irodalmi délutánt megnyitja Dálnoki Nagy Lajosra emlékezvén, Olasz Lajos dr. társelnök maga is a lélek mélyének szépségeit daloló költő. Dálnoki költészetének és benne a daloló embernek értékeit Lászlóné Prohászka Elvira fogja magyarázni. Az aradi közönség jól ismeri ttnnek az író asszonynak biztos tudással vezetett fantáziáját és stíluszékét a közvetlen előadásban. A Kőlcsey Egyesület elhunyt elnökének szelleme egyenrangú társaságban lesz a Kulturpalotában vasárnap délután. Az aradi közönségből bizonyára sokan fogják erről tanúságot tenni azok közül, akik már tagjai a félszázados magyar egyesületnek, vagy tagjaivá lesznek most megváltván az előadás előtt a tagjegyet. A középiskolák magyar ifjúsága ingyen hivatalos erre és a többi magyar irodalmi előadásokra.

— **Kivégzés Berlinben nemzetgyalázásért.** Berlinből jelentik: Ma délelőtt az itteni törvényszék udvarán kivégezték Lander Bernát 28 éves munkást, akit a német népbíróság hazaárulás címén ítélte fejeztetésre.

— **A Gradiste-Mosóczy-telepi Kath. Női Misszió a Napközi Gyermek Otthon javára november 14., vasárnap d. u. 6 órai kezdettel reggelig tartó műsoros táncos teát rendez.** (Calea Bihorulul 21.) A Katolikus Otthon összes helyiségeiben. A műsor kiemelkedő számait az előnyösen ismert Váriásvi Elza énekszámjai, Baranyi Beila hegedűművésznő bravuros játéka, Katona Klári és Berecky Laci zongora száma valamint a bájos és közkedvelt Nuszbaunn Marika pompás táncai képezik. A rendezőség nagy gondot fordít arra, hogy a közönség kellemesen szórakozzék és gondoljon majd vissza a tea-délutánra, melynek jövedelmét az immár 2 év óta működő Napközi Otthon javára fordítják, ahol naponta 55-60 részben árva szegény gyermek nyer ellátást s mindazt amit a felelős és szeretetreméltó gyermekielkek igényel. Ezen nemes cél érdekében a Gradiste-Mosóczy-telepi Katolikus Misszió mindenkit szeretettel hív és elvár a nagyszabásúak ígérkező teájára.

— **Kávédelután a református Otthonban.** A református Nőszövetség szokásos havi jótékony célu kávédelutánját ma, csütörtökön este 6 órakor tartja az Otthonban (Calvin u. 3) Erre a kávédelutánra szeretettel hívnak vendégeket.

Asványvizet, bor és gyógyvizet csak

Sándor Iván és Társától vegyen!

Már egy üveget is házhoz szállít

Bul. Reg. Maria 18. Telefon 11-32.

— **EGY MILLIARDON FELÜLI ÖSSZEGET ADOTT A KORMÁNY EGÉSZSÉGÜGYI CELOK RA.** A pénzügyminisztériumban tegnap Cancov pénzügyminiszter elnöklése alatt ünnepélyes ülés volt, amelyen a II. Carol kultura/apívány alapjából összesen egy milliárd és háromszáz millió járadékkötvényt osztottak szét, löként egészségügyi intézmények között. Az összegből kétszáz milliót kapott az Akadémia, kétszáz milliót lelt a Cluj-kolozsvári orvosi fakultás klinikái részére, ötszáz milliót polgári kórházaknak, kétszáz milliót a fővárosi Bancovanesti kórháznak.

— **Halálozás.** Özv. Dávidovits Izraelné, szül. Reich Johanna 83 éves korában elhunyt. Temetése 11-én d. u. 4 órakor a régi izr. temető halottas házából.

— **Kertészeti gyümölcs és madárvédelmi kiállítás Aradon.** Az aradi kertészeti egyesület a Mezőgazdasági Kamara védnöksége alatt kertészeti, gyümölcs és madárvédelmi kiállítást rendez a Moise Nicoara-uccában lévő Andrányi-raktárak helyiségében. A kiállítás szombaton délután 12 órakor nyílik meg.

— **Katolikus bál hírek.** A bál intéző bizottsága csütörtökön este 9 órakor a Minorita palota I. emeleti helyiségeiben beszámoló gyűlést tart, a rendezőség közli, hogy a bálon való részvételi nincsen meghívóhoz kötve, de aki mégis igényt tart erre, címét adja le a plébánia irodájában. A közönség megnyugtatóra közlik, hogy a bál-helyiség (Munkakamara iparos tagozatának összes termei, volt Ipartestület) nekülönben lépcsőháza és folyósói fűtve lesznek, emiatt senkinek aggályai ne legyenek. A rendezőség kéri a katolikus családokat, amennyiben szándékuk van a bálra és tombola részére hozzájárulni, úgy azt mielőbb bejelenteni sziveskedjenek. Tekintettel arra, hogy a bál tiszta jövedelme szociális érdeket szolgál és abból támogatást nyernek a kisebb egyesületek, melyeknek fennmaradása egyetemes katolikus érdek, ez csak úgy válik lehetővé, ha a közönség és a katolikus hívek a náluk bemutatott tiszteletjegyet kiváltják és a bálon megjelennek. A bál intéző bizottsága reméli, hogy a katolikus társadalom átérzi a bál fontosságát és támogatja törekvésében.

Korai impotencia

Normális körülmények között az egészséges férfi nemi képességeit teljes egészében megőrzi körülbelül 60-65 éves koráig, de a férfiasságnak teljes vagy részleges időelőtti letűnése rendellenesség, melynek okát keresni kell.

A gyógyszer, mellyel az impotenciát kezeljük a „Reton”.

A „Reton” az orvosi klinikákon kipróbált és az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezett szer.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

— **Görögország áttér a korporációs rendszerre.** Athénből jelentik: Metaxas görög miniszterelnök bejelentete, hogy Görögország fokozatosan áttér a korporációs rendszerre.

— **Kihallgatás az elgázolt aradi uccaseprő ügyében.** Az aradi rendőrségen szerdán délelőtt befejezték Gherman Athanasie aradi sofőrnek kihallgatását abban a gázolás ügyében, amelyet mint megirtuk, kedden délután követett el az 1160-as rendszámú autójával. A gépkocsivezető hangsúlyozta, hogy ő a forgalmi szabályoknak megfelelően jobboldalon hajtott és erős túlköléssel figyelemztette Birta Dumitru uccaseprőt az autó közeledésére. Gherman tanukat is vonultatott fel, akik a sofőr ártatlanságát igyekeztek bizonyítani. A bérautó vezetőjét ma délelőtt az ügyészségre kísérték át és ott folytatják kihallgatását.

— **A gyomorifálás, gyomornyomás, bélsárpangás, alhasi vérbőség, nagyfoku eriedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, álzuga, halvány arcszín, migrén, kedvtelenség a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használatával igen sok esetben hamarosan elmúnik.**

— **Benes elnök versenystállót alapít.** Prágából jelentik: Lapjelentések szerint dr. Benes Eduárd köztársasági elnök elhatározta, hogy a belső lötenyésztes és löversenyüzem fejlesztése céljából versenystállót létesít és már a tavaszi időnyben futtatni fogja a chuchlei löversenyeken istállójának lovait.

MOZI

Grant kapitány gyermekei (Bemutató a Corsó-moziban)

Rendkívül csodálatos, hogy Verne Gyula gyönyörű regényét ezideig még nem filmesítették meg. A nagy ifjúsági elbeszélőnek minden egyes munkája filmre kívánczik és a színes elbeszélések, utazások, lebilincselő események, mind csak arra várnak, hogy megelevenedjenek a filmen.

A Grant kapitány gyermekei talán a legromantikusabb Verne-regény. Gazdag mese, csupa fordulat, rengeteg ötlet, drámai és komikus helyzet, erény és gonoszság harca, ismeretlen vidékek mind együtt van. Ezuttal nem amerikai vagy angol, hanem orosz filmgyár elevenítette meg ezt a Verne-regényt. Még pedig azzal a művészettel, amely minden orosz filmnek a sajátossága. Az emberábrázolást oly művészi tökélyre vitték, hogy ennél jobban már nem is lehet játszani. Minden szerepre megtalálták az arra való színészt. A fényképfelvétel páratlanok. Látnak egy vulkánkitörést, amihez hasonló eddig filmen még nem láttunk. Megdöbbentően realiztikus egy óriási arányú árvíz, zseniális eszközökkel örökítették meg egy tengeri vihart és szárazföldi orkánt. Öltözék és maszk, hajó díszlet teljesen korhű. Ha Verne feltámadna és látná Grant kapitány gyermekeit a mozivászonon, meg lenne elégedve. Az új évadnak ez az első nagy filmje. Aki néhány órára vissza akarja hozni boldog ifjúságát, annak meg kell néznie a Grant kapitány gyermekeit.

— **A református Nőszövetség mesedélutánja.** Lászas előkészület folyik a református Nőszövetségben, hogy november 28-án, vasárnap délután a kicsinyek szórakoztatására a várva várt mesedélután a megszokott fényes keretek között megrendezzék. A mesedélután ez alkalommal a Crucea Alba-Feliér Kereszt nagytermében tartják. Erre a mesedélutánra már most felhívjuk kicsinyek és nagyok figyelmét. A műsort később ismertettjük. Egyelőre annyit jelezünk, hogy a mesedélután műsorának összeállítását szv. Bechnitz Aborné társelnökönő szakavatott keze végzi.

— **Vacsora a református Otthonban.** A református Férliszövetség ujonnan választott tisztikarának beiktatása alkalmából szombaton, november 16-án, este 8 órakor társas vacsorát rendez az Otthonban. (Calvin u. 3) Ugyanekkor történik meg az ujonnan épített lelkész és gondnoki trószoba felavatása is. Ugy, hogy ezen a vacsorán ünnepelni fogják azokat az áldozatkész férfiakat, akiknek adományából az új helyiségek elkészültek. Vendégeket szivesen hívnak. Fgy vacsora 35 lei.

— **Református egyházi élet a Gradiste-Mosóczy telepi.** Ismeretes, hogy a Gradiste-Mosóczy telepi református hívek hathatósabb lelki gondozása végett Tarnóczy Lajos lelkész Kulcsár Ernő segédlelkészt a Mosóczy-telepre rendelte ki. Az egyházi munka érdekében a református egyház felmondott a Protestáns Körnek, hogy az általa eddig bérlet épület teljes egészében les kizárólag az egyház rendelkezésére álljon. A Protestáns Kör november 1-én ki is költözött és azóta átalakítások folynak az épületen, hogy ott megfelelő imaház, lelkész hivatal és segédlelkész lakás legyen. Tervbe vették azt, hogy az épületre tornyot is építenek, hogy azáltal a templom jellegét kiemelik. Az imaház felszerelését a hívek közadakozásból eszközlik. Nagy segítséget kap a jó nevű aradi Hönig harangöntő cégtől, amely egy évre kölcsönadott egy 110 kg-os harangot az imaházhoz. Az imaház ünnepélyes megnyitása november 21-én, vasárnap délután lesz istentisztelettel és vallásos ünnepély keretében. Ennek műsorát később ismertettjük.

Szörmek

bundák, bekecskek, saprák készítése, javítása legolcsobban

FICA szf c n 1 Bul. Reg. Ferdinand 26.

— **Hollas klubvacsora 16-án, kedden este a Dacia különtermében.** Vendéget szivesen látunk. Bejelentés telefonon 11-31.

— **Öngyilkos budapesti asszony.** Budapestről jelentik: Hajdu Józsefné szemfedőgyár tulajdonosának felesége az elmúlt éjszaka revolverével agyonlőtte magát. Állítólag pillanatnyi elmezavarásban követte el tettet.

AURORA

az a sorsjegyaruda, amely
a milliomosok meglepő
nagy számát kreálta

A november 15., december 15.,
január 15. és február 15.—iki
huzásokra VÁSÁROLJON
SORSJEGYET az

AURORA
sorsjegyarudánál

Ne mulassza el az
alkalmat, hogy egy
új sorsjátékot jól
kezdjen meg.

A 15. sorsjáték I.
osztályának a hu-
zása NOVEMBER
15.—én.

Helyi cím:

Casa de Pastrare a Judetului Arad,
(Aradmegyei Takarékpénztár) Bul. Reg. Maria 22.

A Nobel-díj romantikája

Pacifista író és a dús gazdag hadiszergyáros barátságából született a béke-díj

Prágából jelentik: December 10-én egy magas szikár ur, akit a világ képeslapjain fehér ruhában és tenniszütővel a kezében szokták ábrázolni és aki Svédország királya, átnyújtja Szent-Györgyi Albert professzornak a Nobel-díjat, amelynek összege az idén 158.463 svéd korona. Mindnyájan tudjuk, honnan van ez a hatalmas összeg: Albert Nobel, a dinamit feltalálója, korának egyik leggazdagabb embere hagyta vagyonát erre a célra. Az alapítvány óriási súlya és jelentősége mellett ma már szinte eltörpül, sőt elvész az alapító személye. Sokan modern, misztikus hőst akarnak benne látni, mások V. Károly császárral vetik össze. A nagy Habsburg, akinek „birodalmában soha nem nyugodott le a nap”, élete végén megundorodott a világtól, megcsömörlött a hatalomtól és kolostorba vonult. A nagy gyáros gesztusa csakugyan feltűnően hasonlít a nagy császárhoz. Vagyonát a háború legborzalmasabb eszközeivel, a dinamittal szerezte... De ő védte a dinamitot. Arra hivatkozott — és úgy is volt — hogy a Gotthard-alagutat évekkel hamarabb készítették el, mert ő közben feltalálta a dinamitot. Sőt azt is állította, hogy a nemzetközi megértés segítette elő a robbanóanyag gyártását: dinamitjával hegyeket robbantanak, utakat vágnak, szóval az emberek és népek könnyebben érintkezhetnek egymással. Élete végéig nemcsak feltaláló, hanem igen nagystilű üzletember is maradt.

Pályája romantikusan kezdődött: versekkel és romantikusan végződött: a nagy alapítvánnyal.

NOBEL NAGY MŰVELTSÉGE

Élete legnagyobb részét Párisban töltötte. Magányos ember volt, sehol sem érezte magát otthon. Jól beszélt és irt svédül, oroszul, németül, angolul, franciául, de tökéletesen egyik nyelven sem tudott, még anyanyelvén sem. A franciákért nem lelkesedett. Egy fiatal, Párisban élő magyar író, Vághidi Ferenc összegyűjtötte levelezését és életének minden apróságát és „A dinamit regénye” címen éppen most jelentette meg magyarul. A ritka, szellemesen

és fordulatosan megírt könyvben olvasható Nobelnek ez a levele is:

„Ugy találom a magam részéről is, hogy a párisi nőkkel való társalgás a legunalmasabb dolog a világon. Ellenben a művelt és nem túlságosan emancipált orosz nőkkel való érintkezés elbájoló. Sajnos, nem szeretik a szappant, de hát ne legyen az ember túlzottan követelő...”

A NOBEL-DÍJ SZÜLETÉSE

Élete végén fiatalkori romanticizmusa ébredt fel, de biztos az, hogy Bertha von Suttnerhez való barátsága nélkül soha nem született volna meg a Nobel-díj. Ki volt ez az asszony? Sokan még ma is emlékeznek a ne-

Óra ékszer, jegygyűrű, legjobb, legolcsóbb

Csáky óras és ékszerésznél

Arad, a lutheránus templommal szemben
Elsőrendű javítások. Consuml-nlesnirea tag.

vére: A kilencvenes évek elején jelent meg „Le a fegyverekkel” című regénye, amelynek olyan viharos kasszasikere volt, mint Remarque könyvének. Ez az asszony, aki Ferenc József tábornokának, Kinsky grófnak volt a lánya, rendkívül sokat tett a béke gondolata érdekében.

Nobel Párisban az első este szerelmet vall korán elhalt, anyja elkártyázta vagyonát. A fia Berthának. Egy hét múlva elutazik. Stock-családdhoz. Ekkor már harmincéves és beleszeret a huszónhároméves Arthur báróba. Az öreg Suttner báróné csak négy év múlva jön rá erre. Ekkor Berthának mennie kell. A báróné bicsuzól kezébe nyom egy újságot, benne megpiros- karikázott hirdetéssel. A hirdetés így szól:

EGY NAGYON GAZDAG, igen művelt Párisban élő idősebb ur keres nyelveket beszélő ugyancsak idősebb hölgyet titkárnői és háztartásnői teendők ellátására.

Kinsky Berta grófkisasszony beküldi ajánlatát és néhány nap múlva megkapja a választ. Az aláírás: Alfred Nobel.

Nobel Párisban az első este szerelmet vall Berthának. Egy hét múlva elutazik. Stock-holmba kell mennie újabb dinamitgyárat alapítani. Három nap múlva Bertha ugyanabban az órában két táviratot kapott. Az egyik aláírás Alfred és ez van benne:

„Szerencsésen megérkeztem, egy hét múlva újra Párisban leszek.”

A másik Bécsből érkezik, aláírása Arthur, szövege ez:

„Nem tudok nélkülözni.”

Bertha nem a dinamitot választja, hanem a szerelmet, visszautazik Suttner báróhoz, felesége lesz és a Kaukázusba szökik vele. De Nobel nem szakítja meg a kapcsolatot. Évekig levelezésben áll vele. Tizenöt év múlva találkoznak újra. Bertha von Suttner a krími háború borzalmainak hatására ekkor már megírta híres regényét és lelkes békeagítátor lett. A berni békekongresszusra megérkezik Alfred Nobel is. Utána néhány napra meghívja a házaspárt Zürichbe.

— Győzőn meg, Bertha, akkor a békemozgalomért valami nagyot akarok csinálni — mondja Nobel.

És a zürichi tavon, csónakázás közben meggyőzte magát egy okos asszonytól, akit egyszer szeretett és akinek mindvégig barátja maradt. Először Nobel akarta Berthát meggyőzni arról, hogy a dinamitgyártás fog véget vetni a háborúnak, olyan borzalmas robbanóanyagot fognak előállítani, hogy a hadseregek másodpercek alatt megsemmisítik egymást. Erre egyik állam sem mer majd háborút indítani.

Hogy komolyan hitte ezt Nobel, vagy csak önmagát áltatta, nem tudjuk. De néhány hónap pal később az 1893-ra szóló üdvözetében közli Berthával, hogy vagyónának nagyrészt alapítványi célokra akarja fordítani.

A Nobel-díjnyertes nemzeti táblázatában Németország vezet 38 díjjal, utána a második helyet Anglia és Írország foglalja el 27 és fél díjjal, harmadik Franciaország 20 és fél, negyedik az Egyesült Államok 17 és fél díjjal. legtöbb békedíjat is az amerikaiak kapták. A legtöbb fizikai, kémiai, orvos és irodalmi díjat a németek, viszont a békedíjban igen rosszul állanak. Kettőt kaptak csak, ezek közül is az egyiket Karl von Ossietzky, aki miatt a nemzeti szocializmus vétót kiáltott az egész alapítványra.

A német titkos rendőrség egy ügynöke öngyilkosságot követett el svájci fogságában

Berlinből jelentik: Richard Frank a német Gestapo (titkos állami rendőrség) egyik ügynöke, aki a vilai börtönben volt elzárva, öngyilkosságot követett el. A vizsgálat megállapította, hogy Frank különleges megbízással tartózkodott Svájcban és egyike volt a Gestapo legveszedelmesebb ügynökeinek. Mielőtt Svájcba ment, Hollandiában, Ausztriában, Franciaországban, Csehországban és Belgiumban végzett szolgálatokat a német állami titkos rendőrségnek.

Piccard professzor a tengerfenékre indul

Piccard professzor, aki mint ismeretes először repült léggömbjével a sztratoszférába és tizenhat ezer méteren felül magasságban végzett tudományos kutatásokat, újabb nagyszabású vállalkozásra készül. Egy egészen különleges építményű ballonnal le akar szállni a tengerfenékre és ott akar pontos méréseket és megfigyeléseket eszközölni.

Piccard professzor ballonja már elkészült s mint a belga lapok írják, az eddigi mérések szerint kilencszáz atmoszféra nyomásnak is ellenállott. A professzor eredeti terveket szerint december hó elején a Karolina szigeteken közelében száll le a tengerfenékre és végzi el tudományos kutatását.

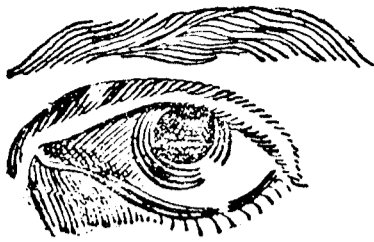
PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többre, mint szállodában egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., télelelet, a Belváros szívében.

Hideg-meleg víz, kö-ponti fűtés, kiváló kiszolgálás

A TUNGSRAM DUPLASPIRÁLLÁMPA N

KEVESEBB ÁRAMOT FOGYASZT ÉS MÉGIS JOBBAN VILÁGIT!

Nagyban és kicsinyben a legolcsóbban **Szabó Albert** cégnél,
Arad, Bul. Regina Maria 2.

Tungsram égők legjobb beszerzési forrása **Varga Testvérek** Str. Alexandri 1. (az udvarban)
TELEFON: 15-83

SPORT KÖZLÖNY

A Román Serlegért

Az idén legnagyobb párharcát igéri a vasárnapi AMEFA-Rapid mérkőzés

— Pénteken állítják össze az AMEFA csapatát —

Arad, november 10. Nagyon régen nem mutatkozott olyan nagy és indokoltan felfokozott érdeklődés labdarugómérkőzés iránt, mint amilyen a vasárnapi AMEFA-Rapid mérkőzés iránt sportkörökben mutatkozik. A munkáscsapat felfelé ivelő formája garancia arra nézve, hogy a vasárnapi mérkőzés egyike lesz az idény legszebbjeinek és a piros-fekete fiukat revansvágy is fűti, hogy a bajnoki mérkőzés során a fővárosban elszenvedett vereséget korrigálják. Az AMEFA ezévből a Román Serlegben is jól akar szerepelni és az őszi bajnoki cím mellé a serlegmérkőzés során is továbbjutást akar ki-harcolni. A csapat Kertész Gyula edző irányítása mellett a legnagyobb gonddal készül a Rapid elleni mérkőzésre, ami érthető is, mert a Rapidban az AMEFA sokkal nehezebb ellenféllel kerül szembe, mint például a Chinezul volt. A Rapid védelme és fedezetsora rendkívül kemény futballt kultivál, amelyet csak hasonlóan kemény — természetesen a játékszabályok által megengedett módon — játékkal lehet ellensúlyozni. Az AMEFA-nak tehát küzdenie kell az első pillanattól az utolsóig és akkor a siker sem maradhat el. A vasárnapi mérkőzés küzdelmes harcában az AMEFA csapata számít az aradi

lekes sportközönség buzdító támogatására, a mely bizonyára egy emberként áll az Aradot reprezentáló csapat mögött és buzdításával sikerre viszi az aradi színeket. A munkáscsapat összeállítására csak a pénteki edzés után kerül sor, azonban sok probléma itt nincs. A védelem és a fedezetsor változatlanul a Szadovszki—Kovács, Buibas — Szurgyi, Szabó, Szaniszló összetételben áll ki és kérdéses csak a támadósor összeállítása, ahol Batrin esetleges szerepeltetésével a támadósor így alakulhat: Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin. Amennyiben erre nem kerülne sor, úgy a csatársor marad Cucula, Léb, Perneki, Dvorzsák, Praszler összetételben. Ezt azonban csak a pénteki edzés után döntenek el.

A Rapid csapata már szombaton reggel érkezik meg Aradra, hogy pihenten vegye fel a harcot az AMEFA-val és meg akarja mutatni, hogy Aradon is le tudja győzni az AMEFA-t. A mérkőzés központi rendelkezésre már fél 3 órakor kezdődik, hogy idő legyen az esetleges meghosszabbítás lejátszására is. Annyi bizonyos, hogy az aradi sportközönség vasárnap az idény legnagyobb labdarugóeseményének lesz a tanuja.

1938 ősztől

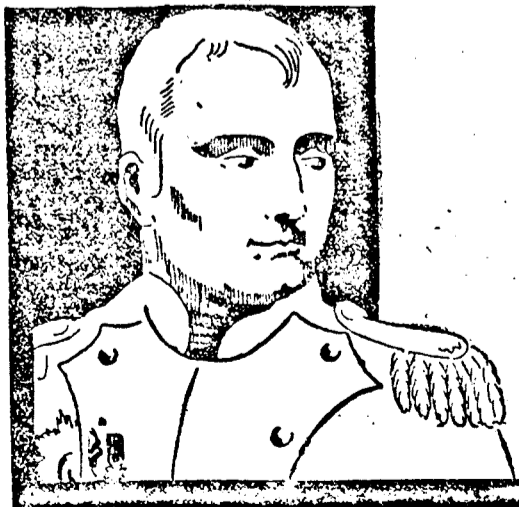
Mégis egy csoportban 10 csapattal bonyolítják le a nemzeti bajnokságot

— A Comitetul Federal dönt a nemzeti bajnoki rendszer újában —

Bucuresti, november 10. Erdemleges intézkedés ugyan még nem történt a Comitetul Federal összehívása érdekében — írja az egyik fővárosi sportlap — beavatott körökben mégis úgy tudják, hogy ennek megtartására rövidesen sor kerül. A Comitetul Federal ülésének egyik legfontosabb tárgysorozati pontja lesz a nemzeti bajnokság új rendszerével kapcsolatosan felmerült fonákságok orvoslási lehetőségének megtárgyalása és a labdarugó központhoz közelálló körökben tudni vélik, hogy szenzációszámú határozatok várhatók éppen az új bajnoki rendszerrel kapcsolatban.

A Comitetul Federal legközelebbi ülésén ugyanis a bizottság több tagja fogja kérni a bajnoki rendszer tüzetes felülvizsgálatát és rendkívül nagy esélye lesz annak a javaslatnak, amely a bajnoki rendszer megváltoztatását fogja kérni. A tervezett javaslat szerint a nemzeti bajnokság A) csoportjában egy csoportban 10 csapat szerepelne, míg a B) csoportot két tizes csoport alkotná, a C) csoportot pedig felosztanák. Természetesen ez a rendszer nem azonnal, hanem 1938. ősztől lépne életbe. Amennyiben ezt a javaslatot megszavazzák — és igen sok az

esély rá, hogy keresztül is menjen — ekkor még meg kell állapítani azt a módot, hogy mely csapatok kerüljenek az egy csoportban lebonyolításra kerülő nemzeti bajnokság tízes mezőnyébe. Ebben a kérdésben minden valószínűség szerint olyan határozatot fognak hozni, hogy a jelen-

legi két csoport 5—5 első helyezettje fogja az új A) ligát alkotni, míg 10 csapat visszakerül a B) ligába, amelyet a jelenlegi B) liga két csoportjának első 5—5 helyezettjével egészítenének ki és földrajzi fekvés szerint osztanának be két tizes csoportba. A többi B) ligás, valamint a C) ligás egyesületek visszakerülnének a disztrikt-bajnokságnak, amelynek színvonala ilyenformán lényegesen emelkedne. A terv életrevaló, keresztülvitele pedig minden tekintetben kívánatos volna.

Ismét a régi vezetés került a Birótestület élére

Az aradi Birótestület kedden este tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. Bozgan Gheorghe elnöki megnyitója után Vostinar Mihai titkár beszámolt a testület tevékenységéről majd jelölő bizottságot alakítottak, amely megejtette a kandidálást. A jelölő bizottság tagjai Marita, Adamovici és Huszlik voltak, míg a szavazatok összegyűjtését Munteanu és Ciorogariu végezték. A választás során rendes bizottsági tagoknak Burdan Nicolaet és Oprita Chirita választották meg, póttagoknak pedig Darázs Istvánt és Macean Nicolaet választották. Ilyenformán a liga által már korábban kinevezett tagokkal a testület vezetősége így alakult:

Elnök: Bozgan Gheorghe, tagok: Vostinar Mihai, Marita Gheorghe, Burdan Nicolae, Oprita Chirita, póttagok: Darázs István, Macean Nicolae.

Staicu Nicolae köszönte meg a testület vezetésének a kifejtett munkát, majd Bozgan elnök zárószavaival ért véget a közgyűlés.

Románia válogatott — Venus mérkőzés lesz november 21-én. Románia válogatottja ugyan legfeljebb csak a „vegyescsapat“ néven játszhat, mert csak az FC Rapid, Jiul és Phoenix játékosaiól állítják össze.

Spanyol csapatokkal — úgy a nemzeti, mint a köztársasági területről — szabad játszani az európai csapatoknak. Csak a spanyol válogatott csapatokkal nem lehet egyelőre játszani — így döntött a FIFA.

Napoleon mondta:

Háboru nyereséhez —
pénz, pénz és pénz kell!

Ma, hogy legyőzd a nyomort,
elég ha sorsjegyet veszel a

WAGONS-LITS // COOK

főelárusítótól

ARAD, Minorita palota

Bizalom!

Diszkréció!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj román-német fizetési egyezmény készül

A kormány arra törekszik, hogy Németországgal való áruforgalmunkat új alapokra helyezze és ilymódon biztosítsa azt, hogy az exportörök árujuk ellenértékét megkapják és ne maradjanak jelentős összegek befagyva Németországban. A jelenlegi rendszer mellett nagy áldozatokat kellett hozni annak érdekében, hogy az exportörök követeléseikhez hozzájuthassanak és ezért sok olyan cikk Németországból való behozatalát kellett engedélyezni, amelyre tulajdonképpen szükség nem volt.

Értesülésünk szerint a kormány új egyezményt akar kötni Németországgal. Ennek az egyezménynek értelmében Németország kötelezettséget vállalna arra, hogy a tőlünk vásárolt áruk ellenértékének egy részét szabad devizákban fizeti ki, amint azt más államok is teszik. Hasonló megállapodás már létrejött Belgiummal és Svájcjal és előreláthatólag meg fog valósulni Franciaországgal is. Németország tevényt szintén be kell lássa, hogy a jelenlegi ke-

reskedelmi kapcsolatok csak úgy tarthatók fenn, ha maga is áldozatokat hoz.

Egy másik megoldás az lenne, hogy az eddigi rendszert megfordítsák. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy Németország szabta meg először a romániai áruk beviteli keretét és akkor amikor láttuk, hogy exportunk megnövekedett, a pénz egy jelentős részéhez pedig az exportörök nem jutnak hozzá, a kormány arra kényszerült, hogy felemelje a német áruk behozatali keretét. Az új rendszer értelmében viszont először történne meg a német áruk behozatali keretének szabályozása és ennek a keretnek alapján bonyolódna le azután a Németországba irányuló kivitelünk.

A tárgyalások során egyébként valószínűleg szóba kerülnek azok a módosítások is, amelyekkel meg akarják gátolni azt, hogy a német márka árfolyama állandó ingadozásokon essen át.

Teljes egészében készpénzben hajtják be azok tartozásait, akik nem veszik igénybe november 30-ig az adóbonnal való fizetés kedvezményét

Ismétlően is jelentettük, hogy a kormány november 30-ig meghosszabbította az adóbonnok érvényének határidejét, vagyis eddig az időpontig rendezhetők kedvezményes módon az állammal szembeni 1934-es pénzügyi év előtti adósságok. A minisztérium határozott utasítást adott a pénzügyigazgatóságoknak, hogy azokkal szemben, akik november 30-ig ezt a kedvezményt igénybe nem veszik, a legszigorúbban járjanak el és november 30-ika után haladéktalanul hajtják be rajtuk készpénzben tartozásuk teljes összegét. Egyben a minisztérium

azt is hangsúlyozza, hogy újabb határidőt nem engedélyez.

Azokat az adóbonnokokat, amelyeket adófizetési célokra november 30-ig nem használnak fel, az állam 1936 április elsejétől számított öt év alatt amortizálja a pénzügyminisztérium által elkészített tervezet szerint. Az 1934 július 10-iki pénzügyi törvény felhatalmazza a pénzügyminisztériumot ennek a kérdésnek belső kölcsön útján való rendezésére is. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy a kormány a rendezésnek melyik módját választja.

Hadianyag-gyárak közelében nem működhetnek italmérések

A Monitorul Oficial egyik legutóbbi száma rendelet-törvényt közöl, amelynek értelmében a következőképpen egészítik ki a szeszmonopóliáról szóló törvény 199. szakaszát.

Ugy a városokban, mint a községekben azon iparvállalatok közelében, amelyek működése a nemzetvédelemmel áll összefüggésben, csak abban az esetben működhetnek és létesíthetők italmérések, ha azok a gyárvállalatoktól

legalább egy kilométernyi távolságban vannak. Ezeknek az italméréseknek az engedélyezéséhez a nemzetvédelmi minisztérium hozzájárulása is szükséges. A rendelet-törvény megjelenésétől számított három hónapon belül a fenti intézkedéseknek eleget kell tenniük azon már működő italmérések, amelyek az említett iparvállalatoktól egy kilométernél kisebb távolságban vannak.

Dela Lipinskaja

egyetlen előadóstíje ma csütörtökön a városi színházban

ezidei teljesen új műsorának kiemelkedő sláger számai:

1) A „Figurínok“ című ciklusban

Világhírű asszonyok, szerepek a színházban

Messaïna
Pompádour,

Charina
Lady Hamilton

Marlene Dietrich

(5 szenzációs kosztümben)

- 2) A világhírű slágerszerzők kongresszusa.
- 3) Lámpa és tükör.
- 4) Egy gimnáziumi tanár szerelmi dala.
- 5) Dal a hazugságról.
- 6) Pesszimizmus.
- 7) Az amatőr énekesnő.
- 8) Anya a bölcsőnél.
- 9) Butorozott erkölcs.
- 10) Elefánt-altató dal és még 10 teljesen új orosz német és francia sláger.

Jegyek a téli színház pénztáránál

Októberben is emelkedtek az árak

Az „Argus“ most közzétett árindexe szerint október hónapban újabb emelkedés állott be az élelmiszcikkek áraiban. A burgonya, hagyma és általában a főzelékfélék jóval drágábbak, mint az utóbbi két esztendőben. Drágultak a ruházati cikkek is, annak ellenére, hogy ezeknek piacán váratlanul mérsékelt forgalom alakult ki.

Az index egyébként a következő volt: Az élelmiszerekénél, ha az 1916 augusztusi árakat 100-nak vesszük: 1935 december 3374; 1937 szeptember 3646; október 3670. Ruházati cikkek: 1935 december 3777; 1937 szeptember 4388, október 4388. Különböző cikkek: 1935 december 3194; 1937 szeptember 3640, október 3652. Általános árindex: 1935 december 3446; 1937 szeptember 3891, október 3923. Így tehát az árak 1937 októberében 39,23-szor voltak drágábbak, mint 1916 augusztusában. Figyelemreméltó, hogy a múlt év decemberében az index 34,46, míg ez év januárjában 36,33 volt.

Halálra gázolt a radnai vonat egy gazdát

Lupu Vasile ötvenéves Ghiarmata-gyarmatai gazda ma éjjel kocsiival indult vissza Timisoara-Temesvárról faluja felé. Lupu Vasile a Cerneteaz-csernegyházi váltónál éppen abban a pillanatban haladt át a síneken, amikor a radnai személyvonat arra robogott. A vonat elkapta a kocsit és Lupu Vasile, valamint két lovat halálra gázolta.

Katonai jelentkezések sorrendje Aradon

A katonakönyvecskék láttamozása az idén, mint megirtuk, a várban levő hadkiegészítő parancsnokságnál történik meg hétköznaponként reggel 8—2-ig, az alábbi sorrend szerint:

November 18-án az 1918-as korosztály.
November 11-én az 1918-as korosztály.
November 13-án az 1920-as korosztály.
November 15-én az 1921-es korosztály.
November 16-án az 1922-es korosztály.
November 17-én az 1923-as korosztály.
November 18-án az 1924-es korosztály.
November 19-én az 1925-ös korosztály.
November 20-án az 1926-os korosztály.
November 22-től kezdve egy-egy korosztály jelentkezése két napig tart, mégpedig olyképpen, hogy az első nap a Z—N kezdőbetűsök kell jelentkezzenek, míg a második napon az M—A kezdőbetűs hadkötelesek katonakönyvecskéit láttamozzák. Ezek szerint november 22-től az alábbi sorrendben folyik a katonakötelesek láttamozása:

November 22—23-án az 1927-es korosztály.
November 24—25-én az 1928-as korosztály.
November 26—27-én az 1929-es korosztály.
November 29—30-án az 1930-as korosztály.
December 1—2-án az 1931-es korosztály.
December 3—4-én az 1932-es korosztály.
December 7—8-án az 1933-as korosztály.
December 9—10-én az 1934-es korosztálybeliek jelentkezésére kerül sor. A jelentkezők a katonakönyvükön kívül vigyék magukkal az eddig kapott behívóikat, valamint személyazonossági igazolványukat és amennyiben van, úgy, iparigazolványt is.

Figyelem! Mindazoknak, akiknek egészségük drága!
A Primeros „Brilliant-Extra-Primiissima“ és a „Luxus-Silk“-gummi garantáltan 5 évi tartóssággal bírnak, mert minden egyes darabot sajtolt levegővel megtöltött speciális készülékkel ellenőrizték és emiatt az emberek milliói csak PRIMEROS speciális gumikat részesültek előnyben.

HATSCHÉK INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

FINANCIARAHOZ közel emeletes bérház 10 nagy lakással, 16 hozam 3 millió. 2. FŐPOSTÁHOZ közel alapincézett emeletes bérház 11 (4, 3 és 2 szobás; részben fürdőszobás) lakással 120 ezer hozam 1,150 ezer. 3. U. O. üzletes ház 1x3, 3x2, 4x1 sz. lakások (fürdőszobák) 110 ezer hozam 800 ezer. 4. PRIMÁRIÁHOZ közel magassíkföldszintes végig alapincézett bérház 1x4, 1x3, 1x2 sz. telj. lakások (elő- fürdőszobák) nagy száraz kapu, 650 ezer. 5. KÖRUTI szép új modern villa, legteljesebb komforttal 600 ezer. 6. BFL-VÁROSI régi ház 650 öles telken, összközművek 470 ezer. 7. CENTRALMOZI közelében 4 szobás fürdőszobás, parkettás és egyszobás lakással pincével, mosókonyhával, üvegezett folyósóval alkalmi ár 420 ezer. 8. URÁNIA MOZIHOZ közel sarkbérház 2x2, 7x1 telj. lakások, összközművek, 50 ezer hozam, 350 ezer. 8a. A METIANU-UC-CAHOZ közel sarkbérház üzlettel, 6 bérlémményel, jó hozam 350 ezer. 9. CFR IGAZG-HOZ közel 4 lakásos jó hozammal 320 ezer. 10. IPAROS KULTURHÁZHOZ közel alapincézett 2x2, 4x1 sz. teljes lakások, összközművek, 27 ezer hozam 220 ezer. 11. BARITIU UHOZ közel üzletes ház 3 sz. lakás, gazd. épületek 180 ezer. 12. SAGUNA UTI 2 lakásos alapincézett gazd. épületekkel 380 öi kert 180 ezer. 13. V. ERZSÉBET MOZI táján szép ház 1x2, 2x1 sz. telj. lakások esslg. rolók, 200 öi kert 140 ezer. 14. SZERBTEPLOMHOZ közel 2 szobás fürdőszobával 120 ezer. TELKEK belvárosban is, földék, szőlők.

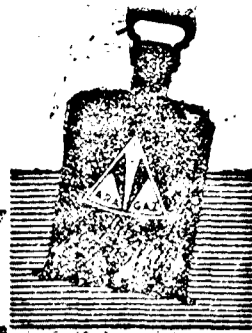
Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 11.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Külföldi aktualitások. 17: Gyermekóra. 18: Időjelzés, időjárásjelentés, riportok. 18.55: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 20.15: Lengyel zene. 21.15: A Filharmónikus szimfonikus zenekara. 22.05: Rádióhíradó, sport. 22.20: A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.05: Hanglemek. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Vándorné Szatmári Aranka zongorázik. 3: Lux József énekel. 3.40: Hírek. 5.15: Kósa János meséje. 5.45: Hírek. 6: Mészéti tanácsadó. 6.30: Budapesti Női Kamarazenekar. 7: Magyar Károly előadása. 7.15: Egyházzenei hangverseny. 8: Vizvári Mariska és Gál Gyula előadástje. 9: Hanglemek. 9.30: Nemes Erdős László előadása. 10: Kurina Simi és cigányzenekara. 10.35: Hírek. 11: Szalonzene. 12: Székelyjazz. 1.05: Hírek.

Budapest I. 6: Budapesti Női Kamarazenekar. 7.35: Angol nyelvoktatás. 8: Egyházzenei hangverseny. 9: Hírek, löversenyeredmények. 9.30: Kiss Zsuzsa zongorázik.

PÉNTEK, NOVEMBER 12.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Külföldi aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Costică Tandin zenekara. 19: Román aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Rádiógyetem. 20.10: Gheorghe Ștefanescu énekel. 20.35: Operaelőadás. 21.20: George Cosbuc versei. 22.40: Rádióhíradó, sport. 23.25: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Rendőrzene. 1.30: Hírek. 2.30: Akom Lajos férfiótőse. 3.40: Hírek. 5.15: Csűrös Zoltán felolvasása. 5.45: Hírek. 6: Fedics Mihály meséi. 6.45: Sportközlemények. 6.55: Felvinczi Takács Alice hegedül. 7.30: Péter András dr. előadása. 8: Orbán Sándor magyar nótákat énekel. 9: A Nemzeti Színház új örökös tagjaival beszél-

get Gyarmathy Sándor. 9.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. 10: Külügyi negyedóra. 10.5: Hírek. 11.10: Hanglemek. 12: Hírek angol nyelven. 12.05: Lantos Jenő jazz-zenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 7: Szalonzene. 8.25: Gyorsirótanfolyam. 8.30: Csizsár Béla előadása. 9: Táncklemek. 9.30 Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 13.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Külföldi aktualitások. 17: Országóra. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemek. 19: Előadás. 19.15: Szalonzene. 20.15: Rádiógyetem. 20.35: Aida Helta énekel. 21: Rádió-pósta. 21.15: Ghindă-jazz. 22.30: Rádióhíradó, sport. 22.45: Titi Constantinescu zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemek. 3.40: Hírek. 5.15: Harsányi Gizzi meséje. 5.45: Hírek. 6: „Mit üzen a rádió?” 6.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 7.35: „Hangképek a hollandiai jamboreről. 8.25: Fischer Annie zongorázik. 9: „A vén baltacanos és fia a huszár”. Népszimű 3 felvonásban. 10.45: Hírek, időjárásjelentés. 11.10: Farkas Jenő és cigányzenekara. 12.10: Garay György és jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. Mezőgazdasági félóra. 7.30: Hanglemek. 8.45: Honvédszene. 10.05: Hírek, löversenyeredmények.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 20 LEI MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG 20 LEI 2 LEI.

LEVELEZÉS

Ibolya. Dátum rossz! Ötödik hétre várjak. Leveled lesz, vedd át. 21536

Birtokoscsalád 860 lánc birtokkal, eszesgyárral, benősülési lehetőséggel, készpénzhozománnyal férjhezadna 20 éves csinos leányát. Érdeklődőknek arcképet megküldi Bizony Ferenc házasságközvetítő Timișoara Str. Lenau No. 12. 5994

Eipert hölgyfodrász szalonban ismét pedikűrözteshet mérsékelt árak mellett. Str. Goldis 6. 21436

ALKALMAZÁS

Keresek kétagu családhoz, jólfizető megbízható, mindenest. Cim a kiadóban. 5959

Olyan egyéneket, kik értékpapír (sorsjegyek) elhelyezésével foglalkoztak, hasonló üzletszerzésre felvesszünk. Irásbeli ajánlatokat „Biztos kereset” jellegre a kiadóba. 5976

Allásnélküli intelligens urak, nyugdíjasok, könnyen kereshetnek 300 leit naponta egyszerű üzletszerzéssel utbagazításunk után. Ajánlatokat „Biztosítás” iellegre a kiadóba. 5978

Felső női ruhavarráshoz önálló munkatérő alkalmazást nyer Eugenia szalon, Baritiu u. 22. 21548

Schleiflack-mester és jó munkások állandó alkalmazást kaphatnak a „Dormitorul”-nál Bucuresti, Calea Victoriei 112.

Kifutó azonnalra felvétetik Sándor Ferenc könyvkereskedés. 21547

Románul és németül beszélő kisaszszonyt két kis gyermek mellé azonnaira keresek. Str. Eminescu 15 Himzőület. 21545

Borbélysegéd uri üzletbe felvétetik. Cim a kiadóban. 6004

Varró és tanulóleányokat felvesszünk. Tanulók díjtalan szabástaniásban részesülnek. Trébits Str. Duca 14. 6009

Okleveles gyógyszerész kerestetik. Ajánlatok Caransebes, Farmacia Demeter 6005

LAKÁS

Kiadó a főuton, különbejáratu, üres szoba zvezetékkel. Cim a kiadóban. 5958

Dna Balasa 51 sz. magánház kerttel, nov. 15-re kiadó. Érdeklődni lehet Calea Saguna 134. 21525

Str. Minervei -No. 11 alatt 2 szobakonyha, előszobából álló lakás kert-használattal kiadó. 6006

ELADÁS

Eladó egy kifogástalan állapotban levő barna színű cserépkályha Str. Sft. Gheorghe 21. Megtekinthető 9—12 óra között. 21544

Ficus, gyvönvörű szép, 2 méteres 6 águ, hiánytalan levélzettel, helyszüke miatt eladó. Ugyanott eladó egy gyermek íróasztal. Cim a kiadóban. 21543

Télkabát 14—15 éves fiúnak való jutányosan eladó. Str. Alexandri 5. Borstein. 6000

Barna daxli 2 éves eladó. Calea Saguna 125—127. Szida. 6003

Irógép modern Portabil eladó Comisio bizományi üzlet Dacia kávéház mellett. 6002

ÜZLET

Kiadó nagy műhely-helyiség kisebb gyárnak is alkalmas, több részre is elosztható. Egy szép parkettás szoba előszobával. Str. Gen. Coanda 26. 21546

VÉTEL

Rövid és hosszú zongorákat bármilyen állapotban veszek készpénzért. Cimeket Steiner St. Gojdu 5 sz. 21513

Egy jó állapotban levő 2 számú Wertheim-cassa sürgősen megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 5876

Női csizmát 39 sz. keresek sürgősen megvételre. Comisio bizományi üzlet. 5989

Napi áron veszek juhkelet, Dorobantilor ucca 10. Klein. 21538

Keresek használt jó állapotban egész alacsonyvénítésű kétkerekű gíggét egy lóra. Dr. Kuliner Masloc-Timis 5999

Megvételre keresek használt „Schnurozó” gépet. Transylvania esernvő-áruház. Bulev. Reg. Maria 12. 6011

OKTATÁS

Akadémiai végzettséggel fiatal nő olcson ad román órákat és iskolai előkészítést vállal. Cimet a kiadóba kér. 5995

BUTOR

Komplett diófa háló, masszív 2.800 ebédülőiván 850, ebédülőkredenc 1200 leiert sürgősen eladó. Gojdu ucca 5 szám. Steiner. 21540

INGATLANOK

Magas földszintes masszív ház nagy udvarral és kerttel, fele része olcson eladó. Nicu Filipescu uccában. Érdeklődni Str. Coșbuc No. 29. 5932

KÜLÖNFÉLE

Savanyu káposzta kedvelt minőségben ismét kapható Kurzweil fűszerezésnél Str. Ilarie Chendi. 21365

Haláleset elutazás, költözöködsből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhanezüket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket, makulatura papirt, ócskavasat, padlástholmit. Vásárolok lakásban és padlason heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra házhöz jövek. Gojdu-ucca 5. Steiner Sándor.

Belvárosban

magas földszintes uri magánház, 3 parkettás szoba, elő, eselészobás lakás, cserépkályhák, fehér kétszárnyas ajtók, eszlingeni redőnyökkel, udvar, kerttel alkalmi áron 500.000 Leiert eladó.

Egyedül megbízott Kiss Lajos „Uranu.” ingatlan irodája, Str. Horia 2.

A szerkesztésért
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

Legújabb jelentéseink:

Vaida és Iorga a liberális kormányzás folytatását ajánlották az uralkodónak

— Csütörtökön folytatódnak a királyi kihallgatások — Pénteken lesz döntés a kormányválság ügyében —

A belpolitikai válság megoldásának útja azoknak a királyi kihallgatásoknak során bontakozik ki, amelyek Tatarescu miniszterelnök audienciájával kezdődtek meg és az egyes politikai pártok vezetőinek felvonulásával folytatódtak. Bár a fővárosi sajtó sokféle kombinációt vet fel, bizonyosat egyelőre még nem lehet tudni és még olyan jel sincs, amelyből következtetni lehetne arra, hogy ki következik Tatarescu, illetve a liberális párt után.

A nemzeti-parasztpárt vezetői több transilvaniai politikusa bekapcsolásával megbeszéléseket tartottak, amelyeken résztvett Petre Andrei és Costachescu tanár is. Bucurestiben

tartózkodók jelenteg Popovici Mihai is, míg Maniu csak a válság megoldása után utazik a fővárosba.

Liberális körökben egyre valószínűbbnek tartják, hogy a francia politikai életben alkalmazott módszer meghonosítására kerül a sor és választásokat a távozó kormány vezeti le. Az ellenzéki pártok körében viszont az a vélemény, hogy ez a kormány óhaja csupán, de nem valóság. A nemzeti-parasztpárt körében tagadhatatlan optimizmus uralkodik, de nem titkojják azt sem, hogy a párt egyaránt készült fel a hatalom átvételére, mint a választásoknak ellenzékben való végigküzdesére.

Pop Valer Cluj-kolozsvári választási tárgyalásai

Bucuresti, november 10.

November 10-ét jelölték meg a lapok először olyan dátumként, amikor a kormányválság nyíltan is kitör. A fővárosi lapok mai száma szerint eltolódott a válság, de legkésőbb november 13-án mégis sor kerül a kormány lemondására. A Credința című lap szerint november 10-én jelenik meg Tatarescu királyi kihallgatásán és ekkor nyújtja be lemondását.

Egyre több lapban merül fel annak a lehetőségére, hogy a liberálisok tovább maradnak uralkodón megfélemlítő kormányalakítás után. Egyedül a Curentul tartja fent azt az értesülést,

hogy nemcsak Bratianu Dinu, hanem most már Tatarescu is az ellenzékbe vonulás mellett van. Ezt a hírt látszik megerősíteni az Informația című lap cikke, mely szerint Vaida Voevod Sándor Román Frontjával kötött választási egyezményt Tatarescu megbízottja. — Dr. Pop Valer ipari és kereskedelmi miniszter tartózkodott Clujon s minden valószínűség szerint ő kötötte meg a megegyezést. A lap szerint ez a választási egyezmény majdnem azonos azzal a szerződéssel, amelyet néhai Duca miniszterelnök kötött 1931-ben Iorgával és Argetoianuval.

A nemzeti parasztpárti kormány névsora

Nemzeti parasztpárti körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Mihalache pártelnök, aki a Mihai Viteazul rend lovagja, királyi kihallgatásra megy. Mint ismeretes — tegnap tartották meg a Mihai Viteazul rend lovagjai az uralkodó elnökletével összejövetelüket, és ezen résztvett Mihalache is. A Capitala szerint Mihalacheval hosszan elbeszélgetett az uralkodó, állítólag ma királyi kihallgatásra megy a nemzeti parasztpárt elnöke.

A lapok összeállították már az esetleges nemzeti parasztpárti kormány névsorát is. E szerint így alakulna Mihalache kormánya:

Mihalache: miniszterelnök,
Madgearu: helyettes miniszterelnök,
M. Popoviciu: belügyminiszter,

Chelmegeanu: pénzügyminiszter,
Calinescu: ipari és kereskedelemügyi,
Pop Ionel: közlekedésügyi,
Potarca: földmívelésügyi,
Dr. Mezincescu: közegészségügyi.

A fővárosi lapok közül több közölte ezt a névsort és a belpolitikai szerkesztők megjegyzései szerint, ha nemzeti parasztpárti kormány jön, úgy ez a miniszteri lista csaknem biztosnak tekinthető.

A pártok vezérei kivétel nélkül a fővárosban tartózkodnak. A nemzeti parasztpárt, a kereszténypárt, a „Mindent a Hazáért” című politikai pártok már megkezdtek a legintenzívebb propaganda hadjáratot az állítólag december 19-én megtartandó képviselőválasztásra.

A királyi kihallgatások

Az Adeverul mai száma a következőket közli: Ma és holnap az uralkodó folytatja a tárgyalásokat. Valószínűnek tartják, hogy kihallgatáson jelennek meg azok a politikusok is, akiket legutóbb Ófelsége Sinaiában már fogadott. Politikai körökben érthető érdeklődéssel várják a pénteki napot, amikor bekövetkezik a kormányválság ügyében a döntés.

Ugyancsak az Adeverul mutat rá arra is, hogy a nemzeti parasztpárthoz közel álló körök szerint az utóbbi 48 órában elterjedt híreknek alapja nincs és a nemzeti parasztpárt bizik a válság normális megoldásában. Az Adeverul szerint liberális körök valószínűnek tartanak egy nemzeti parasztpárti színezetű koncentrációs kormányt, vagy pedig egy új liberális kormányt. A liberálisoknak az a kívánsága, hogy visszavonuljanak, de

bizonyos körökhöz arra készíthetik őket, hogy továbbra is vállalják a kormányzás felelősségét.

A lap úgy tudja, hogy Tatarescu semmiesetre sem ajánl majd egy Mihalache-kormányt.

Beavatott körök szerint sem ma, sem pedig holnap nem következik be olyan esemény, amely változást idézne elő a belpolitikai helyzetben. Csak pénteken, a kihallgatások befejezése után tisztázódik a helyzet. A Lupta úgy értesül, hogy

Vaida kihallgatása során a liberális kormányzat folytatását javasolja

és ugyanilyen előterjesztést tett Iorga is. Mihalache ma hosszabb megbeszélést folytatott Costachescu tanárral. Tatarescu miniszterelnök viszont pedig Anghelescu nemzetnevelésügyi miniszterrel, Inculeț helyettes miniszterelnökkel, Canciov pénzügyminiszterrel, Antonescu külügyminiszterrel és Pop Valer kereskedelemügyi miniszterrel tárgyalt. A ma délutáni tanácskozások során az uralkodó Iorga tanárt, Vaida Voevodot, Iuniant és Costachescut fogadta kihallgatáson. Csütörtökön Argetoianu és Goga kihallgatására kerül a sor. Ezideig semmi bizonyosat nem lehet tudni az események kialakulásáról és formájáról.

Tegnap délelőtt Mihalache és dr. Lupu tanácskozást folytattak és nemzeti parasztpárti körökben úgy tudják, hogy Mihalache ismét kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Maniu egyik bizalmasa a fővárosba érkezett és felkereste Popovicit, valamint Mihalachet, akinek bizalmas közléseket tett. A Tempo megerősíti azt a hírt, hogy

jólétesült politikai körökben Mihalache—Vaida kormány alakítása került előtérbe és ha az Mihalache miatt meghiusulna, úgy Tatarescu miniszterelnök Vaida kormányt ajánlana az uralkodónak.

A liberális párt körében úgy tudják, hogy Vaida kihallgatása után Tatarescuval fog találkozni és ez a találkozás a válság megoldása szempontjából döntő jelentőségű lehet.

Bejan alminiszter nyilatkozata:

Ploestiben a Liberális párt megyei tagozatának állandó választmányi ülésén Bejan alminiszter beszédet mondott a liberális párt megvalósításáról s közben érdekes kitérést tett a szélsőjobboldali pártok elleni küzdelem ügyére.

— Mivel nyújthatnak többet a túlzó nacionalisták, mint mi? — vetette fel a kérdést. — Mi fokozatosan a külföldiek nagy tömegeit küldtük át a határon s helyet csináltunk a románoknak. Megalkottuk a román személyzet előnyberezéséről szóló törvényt, megteremtettük a hazai hadfelszerelési ipart, azzal a kötelezettséggel, hogy kizárólag csak román származású alkalmazottakkal dolgozhatik. Hitt nyújtottunk a román munka és kézművészség számára. Ha Vaida számarányosságot követel, mi már azt részben bevezettük, sőt a hadiiparnál alkalmaztuk a kizárólagosság elvét.

— Egyesek követelik az idegen származásúak azonnali kiűzését, illetve a vállalatokból való teljes eltávolítását. De akkor mi legyen a külföldi románokkal, mi történik, ha velünk szemben is ugyanezt az eljárást alkalmazzák? ket, akik tőkékkel tisztességesen akarnak dolgozni velünk és megtanítanak minket azokra a szakismeretekre, amelyekre még szükségünk van.

De miután elvégeztük náluk az iskolát, helyeik a románokat illetik majd meg, mi a román elem elsőbbségéért harcolunk, de nem engedélyezünk olyan közreműködéseket, amelyek árthatnak a román érdekeknek. A híres nacionalisták, a revizionista államokkal tartanak fenn kapcsolatokat, mi azonban kitarunk azokkal az országokkal, amelyekkel együtt harcoltunk a háboruban.

Gyászülést tartott az angol minisztertanács

A volt miniszterelnök holtteste valószínűleg hétfőn érkezik meg Angliába és szülőfalujába, a skóciai Lossiemouthban helyezik örök nyugalomra. A holttestet különben néhány órával a halál beállta után még a hajón bebalzsamozták. Az angol sajtó hosszasan méltatja MacDonald politikai érdemeit. Megírják, hogy koldus szegény fiú és napszámos volt és mégis a világ legnagyobb birodalmának lehetett a miniszterelnöke.

A mai minisztertanácsban, amelyen MacDonald emlékének adóztak, az összes miniszterek gyásznyakkendőben jelentek meg. A minisztertanács határozatban öröközte meg a titkos tanács elhunyt elnökének emlékét és részvétliratot küldött Malcolm MacDonalddal, aki egy angol bombavető repülőgépen repült Brüsszelből Londonba. Az alsóházban az interpellációk befejezése után kegyeletesen emlékeztek meg Ramsay MacDonaldról. A speaker, a miniszterelnök és a politikai pártok képviselői méltatták az elhunyt érdemeit, majd a gyász jeléül az alsóház elnapolta ülését.